

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าว ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานใน การพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และ แผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสมาชิกวุฒิสภาและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์ เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการ พัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากร การเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๓ การพัฒนาประเทศ ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีในลักษณะการ แปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็น การพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัว รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญ สูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

๒.๓.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๓.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าและพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๓.๓ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๓.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๓.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๓.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๔ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง^๔

๒.๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกกล้าเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกกล้า และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีไร่เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจนอันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๒.๔.๒ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร รวมทั้งแก้ปัญหาหน้าท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเห็นเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรง ดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาหน้าท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็วไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ

^๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๕๗, กันยายน). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

๑ ปี และในด้านเกษตรกรรมดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

๒.๕ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๕

๒.๕.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่น ๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).

- ๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย
- ๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร
- ๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร
- ๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า
- ๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๕.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรรมมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

- (๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- (๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- (๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่าง

ประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการ

ทำงาน

- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

เกษตรแปลงใหญ่ คือ วิธีการหนึ่งในการเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันของหน่วยผลิตด้วยการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ปริมาณการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด หรืออีกนัยหนึ่งคือการบริหารความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างต้นทุนการผลิตกับปริมาณการผลิต/ขนาดการผลิต เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อ

ขนาด (Economies of Scale) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้โดยการผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต การจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี (พันธุ์พืช ปุ๋ย เครื่องจักรกลทางการเกษตร และเทคโนโลยีสมัยใหม่) การจัดการด้านการตลาดและห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของธุรกิจ คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างกำไร ความมั่นคงของกิจการและการเติบโต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) คือ วิธีการจัดการความรู้บางอย่างหนึ่ง เพื่อให้เกษตรกรที่ต้องการความรู้ ได้รับความรู้และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้พร้อมรับการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการจัดการความรู้ และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยใช้สถานที่ที่เป็นที่ตั้งของแปลงเกษตร/ฟาร์ม ซึ่งเกษตรกรที่เป็นเจ้าของมีความรู้ความสามารถในการผลิตในระดับที่เป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรอบบริเวณได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Knowledge Center)

๓. พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

โครงการ Smart Farmer คือ กระบวนการพัฒนาทรัพยากรเกษตรกร (Human Resource Development) หรือการพัฒนาและส่งเสริมขีดความสามารถของเกษตรกร ให้มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำอาชีพเกษตรกรรมที่ดีขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เช่น การฝึกอบรม การศึกษา การสอนงานและให้คำแนะนำ (Coaching and Mentoring) และการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ การเรียนรู้ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จ และจะต้องดำเนินการพัฒนาอีกต่อไปเรื่อยๆ ตลอดเวลาที่ยังมีชีวิต

๔. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-map)

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม คือ วิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของภาคเกษตร โดยการวางแผนและจัดการให้พื้นที่เกษตรของประเทศที่มีความแตกต่างกันด้านดิน น้ำ และอากาศ ในแต่ละภูมิภาค ให้สามารถสร้างรายได้จากการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับประเภท ชนิดพันธุ์ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตคุ้มค่าการลงทุน รวมทั้งการจัดการให้ปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๕. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)

ความปลอดภัยด้านอาหารหรืออาหารปลอดภัย (Food Safety) คือ อาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค และ**มาตรฐานสินค้าเกษตร** คือ ระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะต่างๆ ของตัวสินค้าเกษตร วิธีและขั้นตอนการผลิต รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับสุขลักษณะ ความปลอดภัยมาตรฐาน ทั้งนี้ ในแต่ละประเภทประกอบด้วยมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานระบบ

๖. เกษตรอินทรีย์

ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (Organic Products) คือ ผลิตภัณฑ์จากระบบการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) ซึ่งปลอดภัยจากสารเคมีและการปรุงแต่งโดยสารสังเคราะห์ ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในทุกๆ ขั้นตอนการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา และ**เกษตรอินทรีย์ (Organic Farming)** คือ ระบบการเกษตรที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นหลักการปรับปรุงดิน การเคารพต่อศักยภาพทางธรรมชาติของพืช สัตว์ และนิเวศการเกษตร

๗. ตลาดสินค้าเกษตร

ตลาดสินค้าเกษตร คือ การที่ผู้ซื้อ ผู้ขาย มีการตกลงซื้อขายสินค้าและบริการร่วมกัน รวมทั้งปัจจัยการผลิต ซึ่งจะมีความหมายรวมถึงตลาดภายในประเทศ ตลาดขายส่ง ตลาดขายปลีก ตลาดต่างประเทศ ตลาดผลผลิต ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมถึงตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ทั้งนี้ ลักษณะโครงสร้างตลาดที่สำคัญ ประกอบด้วย ลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๘. การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน มีการคำนวณโดยหลักวิชาการเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะกักเก็บให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้ตลอดปี และมีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ

๙. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร คือ วิธีการบริหารจัดการสมดุลของอุปสงค์และอุปทานข้าวของประเทศ (Demand-driven Supply Chains) โดยวิเคราะห์คาดการณ์ปริมาณความต้องการของตลาด (Demand Side) เพื่อนำมาบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ทั้งด้านปริมาณในระยะสั้นและในระยะยาว

๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การบริหารจัดการน้ำ หมายถึง กระบวนการ (กรรมวิธี) จัดการน้ำ ซึ่งโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับการจัดหาและพัฒนา การจัดสรรและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมถึงตลอดถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำให้คงอยู่และมีใช้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้หมดไป และการบริหารจัดการน้ำต้องเป็น “การจัดการแบบบูรณาการ” หรือไม่ก็ “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน”

๑๑. การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าและการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร คือ วิธีการเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรได้เข้าถึงเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนได้มีโอกาสศึกษา ทดลอง และเรียนรู้การใช้ประโยชน์ผ่านกระบวนการจัดการองค์ความรู้ กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่เกษตรสมัยใหม่ โดยสนับสนุนเครื่องจักรกลผ่านสถาบันเกษตรกร

๑๒. การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ

การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ คือ การพัฒนาองค์การ (Organization Development) ของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจ/องค์กร รวมทั้งการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าในรูปแบบสหกรณ์

๑๓. ธนาคารสินค้าเกษตร

ธนาคารสินค้าเกษตร คือ สถานที่ที่ทำหน้าที่รับฝาก ถอน ให้ยืม หรือแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร รวมถึงปัจจัยการผลิต (พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการด้วยเกษตรกรเอง ในรูปแบบองค์กรเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

๑๔. การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร คือ วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ (Debt restructuring) และเพิ่มระดับความสามารถในการชำระหนี้สินของเกษตรกร

๑๕. การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน

การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน คือ วิธีการรองรับกฎระเบียบ IUU เพื่อยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ไม่ได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในสถานะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสม

๒.๗ ทิศทางการพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๖
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๒. แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
๓. สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ
๕. ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค
๖. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่รูปแบบการผลิตยังอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จึงมีผลผลิตต่ำ โดยในปี ๒๕๕๘ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๕,๙๒๐ ล้านบาท พืชหลักของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ โดยผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง มากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานีและมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี

สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด แต่ขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนเกือบต่ำสุด ของประเทศ ในปี ๒๕๕๘ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖๓.๘๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของประเทศ โดยพื้นที่ตอนล่างของภาคมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๒๐.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘ ของภาค สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๒๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์มถือครอง ต่อครัวเรือน ๒๕.๓ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา หนองบัวลำภู และเลย มีเนื้อที่ถือครอง ๓๒.๒๘ ๓๐.๐๔ และ ๒๙.๗๗ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาค ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๗.๕๗ ๑๘.๒๕ และ ๑๙.๙๙ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ

^๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๐, ธันวาคม). **ทิศทางการพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).**

๓. พื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค โดยมีเพียง ๖.๓๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่เกษตร ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๐.๓ ผลผลิตการเกษตรของภาคขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ประกอบกับความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร ในพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร มากที่สุดร้อยละ ๑๕.๑ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด รองลงมาพื้นที่ตอนล่างของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๘.๗ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร มีสัดส่วน ร้อยละ ๑๑.๒ และ ๑๑.๑ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัดตามลำดับ

๒.๘ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

๑. วิสัยทัศน์จังหวัด : “ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน”

๒. พันธกิจ :

๑) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการบริหารทรัพยากรการเกษตรเป็นเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยไม่กระทบสิ่งแวดล้อมและให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

๒) สนับสนุนและผลักดันให้จังหวัดมีความโดดเด่น และชัดเจนในฐานะจังหวัดที่ดำรงความเป็นชุมชนอีสาน โดยเน้นการรณรงค์ให้ ความสำคัญกับวัฒนธรรม ค่านิยม และประเพณีอีสาน ซึ่งมีการผสมผสานกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่อย่างกลมกลืน ขยายโอกาสด้านอุดมศึกษาในจังหวัด

๓) ผลักดันให้ภาคประชาสังคมมีการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าประสงค์รวม

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น

๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า การท่องเที่ยว

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงของครอบครัว ชุมชนและสังคม

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของจังหวัดยโสธร ตามแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

๑) เมืองเกษตรอินทรีย์ : จังหวัดยโสธรเป็นจังหวัดที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือการทำนา โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่เกษตรกรเพาะปลูกมากที่สุด และสินค้าที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศและสามารถสร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดเป็นจำนวนมาก คือ ข้าวหอมมะลิอินทรีย์และข้าวหอมมะลิปลอดภัย โดยจังหวัดมีกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งรวมกลุ่มเกษตรอินทรีย์มาเป็นระยะเวลายาวนาน มีการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ดังนั้น จังหวัดจึงได้กำหนดตำแหน่งการพัฒนา (Positioning) ของจังหวัดเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาเป็น “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร” มี ๔ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างกระแสการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เต็มศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มความสามารถในการรับซื้อและส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เพิ่มตลาด และช่องทางการจำหน่ายในและต่างประเทศ

๒) เมืองวิถีอีสาน : จังหวัดยโสธรเป็นเมืองที่ประชากรสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสงบสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีอาชีพ มีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีพ ไร้ความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับศาสนา ความเชื่อ และวิถีชีวิตของชาวยโสธร โดยการดำเนินชีวิตของประชาชนจะดำรงตนตามแบบวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันทางสังคม สามารถปรับตัวได้อย่างผสมกลมกลืนกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีศิลปวัฒนธรรมประเพณี และสินค้าของดีที่สร้างสรรค์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น หมอนขิด เครื่องจักสาน เครื่องทองเหลือง ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ผ้าไหม ผ้าฝ้าย และสินค้าอื่นๆ ที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งสิ่งสรรค์เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดจากการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ เกิดกับคนในชุมชน เป็นการดำรงชีวิตแบบวิถีอีสานภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓) เมืองท่องเที่ยว : นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวถือเป็นวาระแห่งชาติที่สามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมากและจัดได้ว่าเป็นรายได้ที่กระจายลงสู่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างหลากหลายและทั่วถึง จังหวัดยโสธรเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้เล็งเห็นช่องทางในการสร้างรายได้จากภาคการท่องเที่ยวและบริการ โดยจังหวัดยโสธรเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ โบราณสถาน/โบราณวัตถุ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา อาทิเช่น พระธาตุตาดทองหรือธาตุก่องข้าวน้อย ภูสูง วัดมหาธาตุ แหล่งโบราณสถานบ้านสงเปือย เมืองโบราณดงเมืองเตย พระพุทธบาทยโสธร หอไตรวัดสระไตรนุรักษ์ เมืองเก่าบ้านสิงห์ท่า ภูเก้าพระ โบสถ์คริสต์บ้านซ่งแย้ สวนสาธารณะพญาแถน หมู่บ้านทำหมอนขิดบ้านศรีฐาน นอกจากนี้ จังหวัดยังมีงานประเพณีที่มีชื่อเสียงติดอันดับ ๑ ใน ๕ ของงานประเพณีโลก และมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมมากที่สุด คือ งานประเพณีบุญบั้งไฟของจังหวัดยโสธร โดยในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีบุญบั้งไฟของจังหวัดยโสธรเป็นจำนวนมาก เฉลี่ยปีละประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ คน มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ ๒๙๔ ล้านบาทต่อปี นอกจากนี้ ยังมีงานประเพณีที่ปฏิบัติสืบเนื่องกันมายาวนาน เช่น งานประเพณีแห่มาลัย ประเพณีการแห่มาลัยข้าวตอก ซึ่งจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดยโสธรมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าของฝาก ของที่ระลึก (ผลิตภัณฑ์ OTOP) ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ผลิตภัณฑ์จากข้าวหอมมะลิ หมอนขิด ผ้าไหม ปลาซึ่ม และลอดช่อง เป็นต้น

๒.๙ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒

๑. วัตถุประสงค์ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์เพิ่มมูลค่า การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การค้าชายแดนได้มาตรฐาน

๒. คำนิยาม

วัตถุประสงค์	ความหมาย
อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์เพิ่มมูลค่า	การเพิ่มมูลค่าสินค้าด้วยการแปรรูปผลผลิตการเกษตรในระดับอุตสาหกรรมด้วยความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและการทำเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	พัฒนาการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ทั้งกลุ่มระดับกลาง-บน กลุ่มความสนใจพิเศษ โดยนำเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ ควบคุมการสร้างมูลค่าเพิ่มกับสินค้าทางการท่องเที่ยวและสร้างการเดินทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน
การค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล	การมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกตามระบบพละมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศ กฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติมีความชัดเจนและเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของพนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงานตามระบบและมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศรวมทั้งผู้ประกอบการมีศักยภาพในการแข่งขันเพื่อการทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

๓. พันธกิจ

- ๑) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และมาตรฐานเกษตร อินทรีย์
- ๒) พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว แบบบูรณาการและส่งเสริมการตลาด เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
- ๓) สนับสนุนและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ ในด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยง ธุรกิจการค้าสู่สากล

๔. เป้าประสงค์รวม

- ๑) พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่า
- ๒) พัฒนาการท่องเที่ยวโดยยกระดับมูลค่าและคุณค่า เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
- ๓) พัฒนาวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน

๕. ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย

๑. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์ เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๑๐
๒. มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี เป้าหมาย ๔ ปี รวมร้อยละ ๒๓
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน เป้าหมาย ร้อยละ ๓.๕ ต่อปี

๖. ลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ไว้ ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตามล ำดับความสำคัญ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมง ด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายฐานตลาดการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้า การลงทุนสู่สากล]

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง จังหวัดยโสธรตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ ๕๓๑ กิโลเมตร (ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑, ๒, ๒๐๒) และอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธรอำนาจเจริญ)

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงที่ตั้งและขอบเขตของจังหวัดยโสธร

๒) ขนาดพื้นที่ จังหวัดยโสธรมีพื้นที่ ๔,๑๖๑.๔๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๖๐๐,๙๐๒.๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๑ ของพื้นที่ทั่วประเทศ (๓๒๑ ล้านไร่) และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๙ ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และยโสธร)

๓) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ดและมุกดาหาร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดอำนาจเจริญและอุบลราชธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ด

๔) สภาพพื้นที่

จังหวัดมีพื้นที่เป็นรูปพระจันทร์เสี้ยว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและป่าโปร่ง อยู่เหนือระดับน้ำทะเลประมาณ ๒๒๗ ฟุต ทางตอนเหนือบริเวณพื้นที่อำเภอเลิงนกทาและอำเภอกุดชุมบงบางส่วนเป็นภูเขา ถือเป็นอาณาเขตของเทือกเขาภูพาน แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำชี ลำเซบาย ห้วยโพรงลำยั้ง และมีลักษณะภูมิอากาศร้อนจัดในฤดูร้อนและหนาวจัดในฤดูหนาว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีฝนตก จำนวน

๘๒ วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ ๑,๔๖๐.๙ มิลลิเมตร อุณหภูมิสูงสุด ๓๘ องศาเซลเซียสในเดือนมีนาคม เมษายน และพฤษภาคม อุณหภูมิต่ำสุด ๑๑.๐ องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม

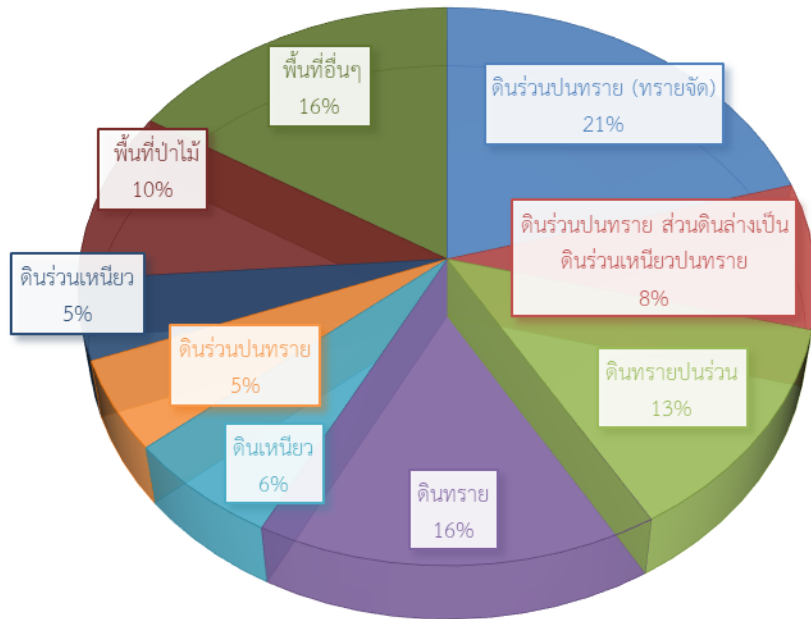
๕) ลักษณะดิน

จังหวัดยโสธร ทรัพยากรดินพื้นที่ส่วนใหญ่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย และดินทรายปนร่วนหรือดินทราย ซึ่งแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ ทรัพยากรดินในพื้นที่ดอนมีเนื้อที่รวม ๑,๔๑๙,๓๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙๐ ของพื้นที่จังหวัดยโสธร มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินทรายปนร่วน และดินทราย ส่วนทรัพยากรดินในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่รวม ๕๓๓,๘๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๘ ของพื้นที่จังหวัดยโสธร มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินร่วนเหนียว และดินร่วนปนทราย พื้นที่ป่าไม่มีเนื้อที่ ๒๔๖,๗๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๘ ของพื้นที่จังหวัดยโสธร และพื้นที่อื่นๆ มีเนื้อที่ ๔๐๑,๑๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๔ ของพื้นที่จังหวัดยโสธร

ตารางที่ ๑ ทรัพยากรดินจังหวัดยโสธร

ประเภทเนื้อดิน	กลุ่มชุดดิน	ตัวอย่างชื่อชุดดิน	พื้นที่	คิดเป็น %
<u>พื้นที่ดอน</u>			๑,๔๑๙,๓๑๘	๕๔.๙๐
- ดินร่วนปนทราย (ทรายจัด)	๔๐	ชุดดินจักราช	๕๑๐,๐๖๔	๑๙.๖๑
- ดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย	๓๕	ชุดดินวาริน	๒๐๙,๕๗๓	๘.๐๕
- ดินทรายปนร่วน	๓๗	ชุดดินนาคู	๓๐๙,๖๘๑	๑๑.๙๐
- ดินทราย	๔๑,๔๔	ชุดดินมหาสารคามและชุดดินน้ำพอง	๓๙๙,๐๐๐	๑๕.๓๔
<u>พื้นที่ลุ่ม</u>			๕๓๓,๘๖๙	๑๕.๔๘
- ดินเหนียว	๗	ชุดดินธวัชบุรี	๑๕๖,๘๔๓	๖.๐๓
- ดินร่วนปนทราย	๑๗	ชุดดินร้อยเอ็ด	๑๓๐,๓๐๒	๕.๐๑
- ดินร่วนเหนียว	๑๕	ชุดดินหล่มสัก	๑๑๕,๔๘๖	๔.๔๔
<u>พื้นที่ป่าไม้</u>			๒๔๖,๗๒๔	๙.๔๘
<u>พื้นที่อื่นๆ</u>			๔๐๑,๑๒๙	๒๐.๑๔
			๒,๖๐๑,๐๔๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดยโสธรตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเส้นแวงที่ ๑๐๔ และ ๑๐๕ องศาตะวันออก และเส้นรุ้งที่ ๑๕ และ ๑๖ องศาเหนือ มีรูปร่างคล้ายพระจันทร์เสี้ยว อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ) มีพื้นที่ ๔,๑๖๑.๔๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๖๐๐,๙๐๒.๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๑ ของพื้นที่ทั่วประเทศ (๓๒๑ ล้านไร่) และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๙ ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของจังหวัดยโสธรพื้นที่มีลักษณะลาดเอียงจากทิศตะวันตกลงทางทิศตะวันออก พื้นที่ทางตอนเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่น มีสภาพเป็นป่าและมีแหล่งน้ำขนาดกลาง ได้แก่ ห้วยลิงโจน ห้วยสะแบก ลำโพง ลำเซบาย ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางและตอนใต้ เป็นที่ราบลุ่มต่ำสลับกับสันดินริมน้ำ มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ แม่น้ำชีและขนาดกลาง ได้แก่ ลำน้ำยัง ลำทวน ไหลผ่าน มีหนอง บึง ลำห้วย และแหล่งน้ำขนาดเล็กอยู่ทั่วไป ลักษณะดินส่วนมากเป็นดินทรายและดินเค็ม สำหรับภูมิอากาศ จังหวัดยโสธรมี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ยเท่ากับ ๗๑.๑% อุณหภูมิสูงสุด ๔๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด ๑๑ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี (๒๕๕๒ - ๒๕๕๖) เฉลี่ย ๑,๖๐๐ มม. ต่อปี

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ ในพื้นที่จังหวัดยโสธรมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำชีไหลผ่านพื้นที่ตอนใต้ของจังหวัดบริเวณอำเภอเมืองยโสธร อำเภอด่านช้าง อำเภอมหาชนะชัย และอำเภอดงหลวง (ยาว ๑๑๐ กิโลเมตร) ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ ยังมีลำห้วยสำคัญ ๆ ไหลผ่านพื้นที่ตอนเหนือและตอนกลางของจังหวัด เช่น ห้วยสะแบก ห้วยลิงโจน ลำห้วยโพง ลำเซบาย ลำน้ำยัง ลำน้ำทวน และแหล่งน้ำอื่น ๆ เช่น หนอง บึง มีอยู่ทั่วไป ซึ่งหลายแห่งมีสภาพตื้นเขิน เก็บกักน้ำได้ปริมาณน้อย เป็นปัญหาค่อนข้างมาก

ตารางที่ ๒ แสดงกลุ่มน้ำหลัก และกลุ่มน้ำย่อยในจังหวัดยโสธร

ที่	กลุ่มน้ำย่อย	กลุ่มน้ำหลัก	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณน้ำท่า (ล้านลบ.ม.)	อำเภอในเขตกลุ่มน้ำ	พื้นที่ในกลุ่มน้ำ (ตร.กม.)

๑	ลำห้วยทม	โขง	๑๘๐.๐๐	๖๖.๐๑	เลิงนกทา	๗๐.๘๙
๒	ลำน้ำยั้ง	ชี	๔,๑๔๕.๐๐	๒๒๘.๓๙	กุดชุม,ทรายมูล,เมือง	๓๙๘.๘๗
๓	ลำทวน	ชี	๔๕๐.๐๐	๒๑๕.๘๖	ทรายมูล,เมือง	๔๕๐.๐๐
๔	ลำน้ำชี	ชี	๑,๒๖๐.๐๐	๑,๐๘๗.๒๓	เมือง,คำเขื่อนแก้ว, มหาชนะชัย,ค้อวัง	๙๒๖.๐๐
๕	ลำเซบาย	มูล	๓,๐๕๐.๐๐	๑,๒๐๐.๙๒	เลิงนกทา,ไทยเจริญ, ป่าดิว,คำเขื่อนแก้ว	๑,๓๐๒.๗๗
๖	ห้วยโพง	เซบาย/มูล	๙๓๙.๐๐	๙๔๙.๖๐	เลิงนกทา,ไทยเจริญ, กุดชุม,เมือง,ป่าดิว, คำเขื่อนแก้ว	๙๓๙.๐๐
๗	ห้วยน้ำเค็ม	เสียว/มูล	๗๐.๙๑	๖๘.๐๒	มหาชนะชัย	๗๓.๙๑
	รวม		๑๐,๐๙๔.๙๑	๓,๘๑๖.๐๓		๔,๑๖๑.๔๔

ที่มา : โครงการชลประทานยโสธร

๒) โครงการชลประทาน จังหวัดยโสธรโครงการชลประทานขนาดกลาง มี ๓ แห่ง คือ

- อ่างเก็บน้ำห้วยลิงโจน อยู่ในตำบลห้องแซง อำเภอเลิงนกทา ความจุ ๒๑ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๑๔,๕๔๔ ไร่

- อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก อยู่ในตำบลบึงคำ อำเภอเลิงนกทา ความจุ ๓๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๑๒,๖๗๒ ไร่

- อ่างเก็บน้ำห้วยโพง (ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลศรีแก้ว อำเภอเลิงนกทา ความจุ ๑๒.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

โดยพื้นที่แต่ละอำเภอจะมีอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ในพื้นที่ดังนี้

ตารางที่ ๓ อ่างเก็บน้ำในพื้นที่จังหวัดยโสธร

ลำดับ	อำเภอ	แหล่งน้ำ (แห่ง)	พื้นที่แหล่งน้ำ รวม (ไร่)	แหล่งน้ำสำคัญในพื้นที่อำเภอ
๑	เมืองยโสธร	๑๒๑	๑๓,๒๘๑	อ่างเก็บน้ำบ้านโนนจำปา, อ่างเก็บน้ำบ้านเดิด, อ่างเก็บน้ำห้วยชันาก, อ่างเก็บน้ำฝายลำห้วยทวน
๒	กุดชุม	๘๗	๒,๔๑๒	อ่างเก็บน้ำบ้านหนองเรือ, อ่างเก็บน้ำสระประปา, อ่างเก็บน้ำหนองคำบาก
๓	ทรายมูล	๔	๖๑	
๔	ไทยเจริญ	๕๗	๘๔๔	อ่างเก็บน้ำหนองฆ่า, อ่างเก็บน้ำสระพรแก้ว, อ่างเก็บน้ำหนองม้า
๕	เลิงนกทา	๘๙	๙,๐๘๗	อ่างเก็บน้ำห้วยลิงโจน, อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก, อ่างเก็บน้ำห้วยโพง, อ่างเก็บน้ำห้วยยาง อ่างเก็บน้ำสระหลวง, อ่างเก็บน้ำหนองบึง
๖	ป่าดิว	๗๐	๕,๑๓๐	อ่างเก็บน้ำห้วยขาม, อ่างเก็บน้ำหนองหาญ, อ่างเก็บน้ำห้วยนายาง
๗	คำเขื่อน	๕๘	๓,๐๖๗	อ่างหนองเสียว, หนองแวง, อ่างเก็บน้ำบ้านปักแฮด, อ่าง

	แก้ว			เก็บน้ำห้วยยาง
๘	มหาชนะชัย	๑๗	๓๒๖	อ่างเก็บน้ำหนองปลาปิ้ง, บึงพระเสาร์, หนองขาม
๙	ค้อวัง	๔๙	๓,๐๔๗	หนองกุดต่าย, หนองห้วยพระบาง
	รวม	๕๕๒	๓๗,๒๕๕	

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร

จังหวัดยโสธรมีโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า มีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า รวม ๘๖ แห่ง รวมเนื้อที่โครงการฯ ๒๐๐,๙๑๐ ไร่แยกเป็น ขนาดเล็ก ๘๓ แห่ง และขนาดกลาง ๓ แห่ง โดยสูบน้ำจากแม่น้ำชี ลำน้ำยัง ลำห้วย โปง/เซบาย

๓) แหล่งน้ำใต้ดิน จังหวัดยโสธรมีบ่อบาดาล รวมทั้งสิ้น ๑,๖๖๐ บ่อ แยกดังนี้

๓.๑) บ่อบาดาลขุดเจาะโดยหน่วยงานราชการ รวม ๑,๓๙๔ บ่อ ใช้งานได้ ๑,๓๙๔ บ่อ
ชำรุด - บ่อ

๓.๒) บ่อบาดาลการประกอบกิจการน้ำบาดาลจังหวัดยโสธร เป็นบ่อบาดาลที่ผู้ประกอบการ/เอกชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขุดเจาะเอง โดยขออนุญาตกับทางราชการ มีจำนวน ๒๑๐ บ่อ แยกเป็น (๑) บ่อบาดาลใช้ในการอุปโภค-บริโภค ๘๘ บ่อ (๒) บ่อบาดาลใช้เพื่อการเกษตร ๘๘ บ่อ (๓) บ่อบาดาลใช้เพื่อการธุรกิจ ๘๐ บ่อ

ตารางที่ ๔ แหล่งน้ำใต้ดินจังหวัดยโสธร

ประเภท	จำนวน (บ่อ)	สถานภาพ				หมายเหตุ
		ใช้งานได้		ชำรุด		
		บ่อ	ร้อยละ	บ่อ	ร้อยละ	
๑.บ่อบาดาลเจาะโดยหน่วยงานราชการ	๑,๓๙๔	๑,๓๙๔	๑๐๐	-	-	
๒.บ่อบาดาลการประกอบกิจการน้ำบาดาลจังหวัดยโสธร	๒๖๖	๒๖๖	๑๐๐	-	-	-
รวม	๑,๖๖๐	๑,๖๖๐	๑๐๐	-		

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

ตารางที่ ๕ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

พื้นที่ป่า (ไร่)					การเปลี่ยนแปลง (+/-)			
พ.ศ.๒๕๕๖	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๕๕๘-๒๕๕๙	ร้อยละ	๒๕๕๙-๒๕๖๐	ร้อยละ
๒๑๕,๓๐๓.๘๐	๒๕๐,๕๒๖.๙๗	๒๕๐,๓๓๙.๙๕	๒๔๖,๗๒๓.๘๕	๒๓๖,๑๐๔.๐๘	-๓,๖๑๖.๑๐	-๑.๔๔	-๑๐,๖๑๙.๗๗	-๔.๓

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร

จำแนกได้ดังนี้

๑) อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ ๒๘,๑๙๖.๕๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑๑.๙๔ ของพื้นที่ป่าไม้จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื้อที่ ๓,๙๔๔.๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๓๗.๑๓ ของพื้นที่ป่าไม้ที่ลดลง

๒) อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๖๖,๔๒๖.๐๕ ไร่ หรือร้อยละ ๒๘.๑๓ ของพื้นที่ป่าไม้จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื้อที่ ๑,๕๑๒.๒๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๔.๒๔ ของพื้นที่ป่าไม้ที่ลดลง

๓) อยู่ในเขตที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เนื้อที่ ๒๘,๙๕๔.๗๔ ไร่ หรือร้อยละ ๑๒.๒๖ ของพื้นที่ป่าไม้จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื้อที่ ๔๔๘.๕๐ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๒๒ ของพื้นที่ป่าไม้ที่ลดลง

๔) อยู่ในเขตที่ราชพัสดุ เนื้อที่ ๑,๙๖๘.๓๓ หรือร้อยละ ๐.๘๓ ของพื้นที่ป่าไม้จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื้อที่ ๓๗.๔๒ ไร่ หรือร้อยละ -๐.๓๕ ของพื้นที่ป่าไม้ที่ลดลง

๕) อยู่ในเขตพื้นที่อื่น ๆ เช่น ที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง, ที่สาธารณประโยชน์ ที่ยังไม่มี นสล. เป็นต้น เนื้อที่ ๑๑๐,๕๕๕.๖๖ ไร่ หรือร้อยละ ๔๖.๘๓ ของพื้นที่ป่าไม้จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื้อที่ ๔,๗๕๕.๓๐ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๗๗ ของพื้นที่ป่าไม้ที่ลดลง

ทั้งนี้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในท้องที่จังหวัดยโสธร มีการปลูกป่า จำนวน ๑,๓๙๙,๖๘๖ ต้น หรือ ๗,๗๑๘ ไร่

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๖ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดยโสธร

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ที่ว่าการอำเภอห่างจาก ศาลากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน			
			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.
เมืองยโสธร	๕๗๘.๒๒๐	-	๑๗	๑๙๐	๖	๑๒
เลิงนกทา	๙๔๒.๘๐๐	๖๙	๑๐	๑๔๕	๙	๓
คำเขื่อนแก้ว	๖๓๘.๔๐๐	๒๓	๑๓	๑๑๕	๒	๑๒
มหาชนะชัย	๔๕๕.๒๖๘	๔๑	๑๐	๑๐๓	๑	๑๐
กุดชุม	๕๔๔.๐๐๐	๓๗	๙	๑๒๘	๑	๙
ป่าดิว	๓๐๘.๐๐๐	๒๗	๕	๕๗	๑	๕
ค้อวัง	๑๕๐.๐๐๐	๗๐	๔	๔๕	๑	๔
ทรายมูล	๒๗๒.๗๗๖	๑๗	๕	๕๔	๒	๔
ไทยเจริญ	๒๗๒.๒๐๐	๕๒	๕	๔๘	๑	๔

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัด

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

การจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ๒๕๖๒ ซึ่งได้กำหนดการสำรวจคุณภาพชีวิตของคนยโสธรทั้งในเขตชนบท (เขต อบต. และเขตเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจาก อบต.) และเขตเมือง (เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล) โดยจัดเก็บข้อมูลรอบปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๑) ของครัวเรือนที่มีผู้อยู่อาศัยจริงในพื้นที่เกิน ๖ เดือน ทั้งที่มีเลขที่บ้านและไม่มีเลขที่บ้านใน ๙ อำเภอ

๗๘ ตำบล ๘๘ อปท.และ ๘๘๕ หมู่บ้าน ๖๖ ชุมชน จำนวน ๑๓๓,๓๔๗ ครัวเรือน มีประชากรที่อาศัยอยู่จริง จำนวน ๓๙๙,๙๕๙ คน แยกเป็น เพศชาย ๑๙๗,๔๕๕ คน เพศหญิง ๒๐๒,๕๐๔ คน

ตารางที่ ๗ จำนวนประชากรของจังหวัดยโสธร ปี ๒๕๖๒ แยกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร			คิดเป็นร้อยละ
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	เมืองยโสธร	๔๙,๒๘๙	๕๐,๓๔๔	๙๙,๖๓๓	๒๔.๙๑
๒	ทรายมูล	๑๑,๘๘๐	๑๒,๒๙๐	๒๔,๑๗๐	๖.๐๔
๓	กุศชุม	๒๖,๖๙๙	๒๖,๓๖๙	๕๓,๐๖๘	๑๓.๒๗
๔	คำเขื่อนแก้ว	๒๒,๘๗๔	๒๔,๐๓๘	๔๖,๙๑๒	๑๑.๗๓
๕	ป่าดู่	๑๒,๓๑๔	๑๒,๙๑๕	๒๕,๒๒๙	๖.๓๑
๖	มหาชนะชัย	๑๙,๘๓๔	๒๐,๕๘๙	๔๐,๔๒๓	๑๐.๑๑
๗	ค้อวัง	๘,๐๗๓	๘,๗๑๗	๑๖,๗๙๐	๔.๒๐
๘	เลิงนกทา	๓๕,๕๑๕	๓๖,๒๕๗	๗๑,๗๗๒	๑๗.๙๔
๙	ไทยเจริญ	๑๐,๙๗๗	๑๐,๙๘๕	๒๑,๙๖๒	๕.๔๙
รวม		๑๙๗,๔๕๕	๒๐๒,๕๐๔	๓๙๙,๙๕๙	๑๐๐.๐๐

ที่มา:สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยโสธร

๑.๒.๓ ข้อมูลรายได้เฉลี่ย จำแนกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๒

รายได้เฉลี่ยครัวเรือน รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนของจังหวัดยโสธร ในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๗๐,๘๓๘.๑๙ บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ซึ่งรายได้เฉลี่ย ๖๗,๙๒๘.๐๙ บาท/คน/ปี จาจากผลการสำรวจอำเภอเมืองยโสธรมีรายได้เฉลี่ยต่อปีสูงที่สุด จำนวน ๘๐,๕๙๗.๒๕ บาท/คน/ปี และอำเภอมหาชนะชัย มีรายได้ต่ำที่สุด จำนวน ๖๐,๒๗๗.๔๑ บาท/คน/ปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๘ ข้อมูลรายได้เฉลี่ย จำแนกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๒

ที่	อำเภอ	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
		อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำหาเอง		
๑	เมืองยโสธร	๑๔๗,๑๔๐.๘๕	๔๒,๒๓๓.๗๔	๒๑,๖๖๔.๗๗	๑๘,๔๗๒.๐๗	๒๒๙,๕๑๑.๔๒	๘๐,๕๙๗.๒๕
๒	ทรายมูล	๙๖,๓๙๙.๙๔	๔๘,๗๑๐.๕๖	๓๑,๒๘๘.๘๒	๒๗,๙๒๖.๔๓	๒๐๔,๓๒๕.๗๖	๖๓,๐๖๔.๕๕
๓	กุศชุม	๑๒๒,๕๙๐.๒๒	๔๓,๗๓๒.๖๒	๒๕,๔๕๔.๒๘	๒๖,๑๗๒.๐๖	๒๑๖,๙๔๙.๑๘	๖๙,๔๒๔.๗๒
๔	คำเขื่อนแก้ว	๑๑๗,๘๐๑.๗๔	๓๕,๖๓๗.๔๕	๒๕,๘๓๓.๐๘	๒๐,๕๘๕.๐๗	๑๙๙,๘๕๗.๓๔	๖๙,๒๖๗.๕๘
๕	ป่าดู่	๙๕,๑๕๑.๗๒	๔๘,๒๑๑.๘๔	๒๕,๕๙๙.๐๙	๒๓,๔๓๓.๔๗	๑๙๒,๓๙๖.๑๒	๖๖,๙๔๘.๕๗
๖	มหาชนะชัย	๙๑,๙๐๑.๖๗	๔๑,๘๕๖.๘๘	๓๒,๔๐๖.๔๔	๒๔,๖๑๑.๒๓	๑๙๐,๗๗๖.๒๒	๖๐,๒๗๗.๔๑
๗	ค้อวัง	๑๑๑,๓๓๕.๖๗	๔๓,๔๔๘.๗๐	๒๖,๗๗๑.๗๒	๒๒,๓๒๘.๖๕	๒๐๓,๘๘๘.๗๓	๖๖,๖๖๖.๓๐
๘	เลิงนกทา	๑๐๙,๙๓๗.๘๔	๕๐,๙๔๓.๙๑	๓๑,๗๑๕.๘๙	๒๕,๔๕๖.๖๓	๒๑๘,๐๔๔.๒๗	๗๐,๘๖๗.๗๓
๙	ไทยเจริญ	๑๑๒,๗๔๐.๘๘	๔๗,๐๕๔.๑๑	๒๕,๗๓๒.๙๖	๒๒,๐๑๐.๙๘	๒๐๗,๕๓๙.๐๓	๖๘๘,๘๘๙.๘๘
รวม		๑๑๘,๘๙๔.๕๔	๔๔,๑๗๗.๔๑	๒๖,๖๗๑.๐๘	๒๒,๗๒๗.๙๗	๒๑๒,๔๗๑.๐๑	๗๐,๘๓๘.๑๙

ที่มา :สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยโสธร

๑.๒.๔ ข้อมูลรายจ่ายเฉลี่ย จำแนกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๒

รายจ่ายของครัวเรือน รายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนของจังหวัดยโสธร ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๔๐,๘๘๑.๗๙ บาท/คน/ปี โยที่อำเภอที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่อำเภอเลิงนกทา จำนวน

๔๖,๔๗๔.๙๘ บาท รองลงมาคืออำเภอเมืองยโสธร ๔๕,๘๒๐.๕๓ และอำเภอคำเขื่อนแก้ว ๔๒,๒๐๘.๙๖ บาท ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนใหญ่จะใช้จ่ายในการบริโภคที่จำเป็น สูงถึง ๕๑,๒๕๒.๗๕ บาท ต่อปี รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต ๓๐,๒๘๘.๙๒ บาทต่อปี

ตารางที่ ๙ ข้อมูลรายได้เฉลี่ย จำแนกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๒

ที่	อำเภอ	แหล่งรายจ่ายของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
		ต้นทุนการผลิต	อุปโภคบริโภคที่จำเป็น	อุปโภคบริโภคที่ไม่จำเป็น	ชำระหนี้สิน		
๑	เมืองยโสธร	๒๙,๑๑๓.๕๒	๖๒,๙๕๘.๒๘	๑๘,๖๙๔.๖๒	๑๙,๗๑๔.๕๒	๑๓๐,๔๘๐.๙๓	๔๕,๘๒๐.๙๖
๒	ทรายมูล	๒๒,๖๒๙.๙๒	๔๗,๕๒๓.๘๗	๑๕,๖๓๘.๒๕	๒๒,๔๒๘.๔๘	๑๐๘,๒๒๐.๕๓	๓๓,๔๐๑.๙๕
๓	กุตุชุม	๒๙,๖๔๒.๖๘	๔๕,๐๗๓.๒๕	๑๖,๖๓๙.๐๐	๒๔,๔๕๕.๓๐	๑๑๕,๘๑๐.๒๒	๓๗,๐๕๙.๘๐
๔	คำเขื่อนแก้ว	๓๒,๙๓๒.๖๒	๔๙,๘๓๑.๐๐	๑๖,๑๐๕.๖๒	๒๒,๙๑๖.๐๓	๑๒๑,๗๘๕.๒๗	๔๒,๒๐๘.๙๖
๕	ป่าติ้ว	๓๒,๖๕๗.๖๕	๔๙,๙๓๒.๖๗	๑๖,๘๐๑.๖๔	๒๐,๐๒๖.๑๔	๑๑๙,๔๑๗.๑๐	๔๑,๕๕๔.๒๒
๖	มหาชนะชัย	๓๐,๘๖๔.๗๗	๔๒,๐๘๕.๓๗	๑๖,๖๕๒.๐๒	๒๕,๑๑๕.๖๒	๑๑๔,๗๑๗.๘๒	๓๖,๒๔๖.๑๐
๗	ค้อวัง	๒๓,๓๖๖.๔๗	๔๓,๓๓๓.๗๖	๑๓,๑๖๙.๗๗	๒๓,๘๕๑.๙๕	๑๐๓,๗๒๑.๙๕	๓๓,๙๑๕.๐๔
๘	เลิงนกทา	๓๕,๖๖๓.๓๓	๕๕,๑๐๔.๖๖	๑๖,๔๘๐.๖๙	๓๕,๗๔๔.๕๒	๑๔๒,๙๙๓.๒๐	๔๖,๔๗๔.๙๘
๙	ไทยเจริญ	๒๓,๕๓๑.๔๒	๒๗,๗๔๓.๕๓	๑๕,๕๓๙.๖๗	๑๗,๒๘๒.๔๘	๘๘,๐๙๗.๑๐	๒๗,๙๑๔.๙๔
	รวม	๓๐,๒๘๘.๙๒	๕๑,๒๕๒.๗๕	๑๖,๘๓๘.๖๗	๒๒,๗๒๗.๙๗	๑๒๒,๖๒๐.๒๒	๔๐,๘๘๑.๗๙

ที่มา :สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยโสธร

๑.๓ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๓.๑ การคมนาคมขนส่ง

การเดินทางมายังจังหวัดยโสธร มีถนนสายสำคัญ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓, ๒๐๒ และทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๐๘๓, ๒๑๖๙, ๒๐๔๓ โดยเส้นทางการเดินทางมี ๒ เส้นทาง คือ **สายเก่า**: กรุงเทพฯ-สระบุรี-นครราชสีมา-บ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-ยโสธร และ**สายใหม่**: กรุงเทพฯ-สระบุรี-นครราชสีมา-ประทาย-พยัคฆภูมิ-เกษตรวิสัย-สุวรรณภูมิ-ยโสธรโดยสามารถเดินทางได้ดังนี้

๑) **รถยนต์** : ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ถึงจังหวัดสระบุรีจึงเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านจังหวัดนครราชสีมาไปทางอำเภอพิมาย ผ่านอำเภอหนองสองห้อง และอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น แล้วจึงแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๓ ผ่านอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด อำเภอธวัชบุรี อำเภอเสลภูมิ แล้วจึงถึงจังหวัดยโสธร รวมระยะทาง ๕๓๑ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗-๘ ชั่วโมง

๒) **สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดยโสธร** มี ๑ แห่ง มีรถโดยสารประจำทางเข้าใช้สถานีจำนวน ๒๒ เส้นทาง เฉลี่ยวันละ ๒๐๐ เที่ยว มีผู้โดยสาร เฉลี่ยวันละประมาณ ๗๐๐-๑,๐๐๐ คน (ข้อมูล ณ ๑ กันยายน ๒๕๖๑) มีเส้นทางการขนส่งประจำทางด้วยรถโดยสาร ดังนี้

๒.๑) เส้นทางภายในเขตเมืองและเส้นทางต่อเนื่อง จำนวน ๑ เส้นทาง คือ บ้านตลาดทอง-บ้านบาก

๒.๒) เส้นทางเริ่มต้นจากกรุงเทพฯ ไปยังส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ เส้นทาง

๒.๓) เส้นทางระหว่างจังหวัดหรือคาบเกี่ยวระหว่างเขตจังหวัดในส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๕ เส้นทาง

๒.๔) เส้นทางในเขตจังหวัด ซึ่งอาจจะประกอบด้วยเส้นทางสายหลักสายเดียว หรือเส้นทางสายหลักและเส้นทางสายย่อยซึ่งแยกออกจากเส้นทางสายหลักไปยังอำเภอ หมู่บ้าน หรือเขตชุมชน จำนวน ๗ เส้นทาง นอกจากนี้ มีวินจักรยานยนต์รับจ้างในเขตอำเภอเมืองยโสธร จำนวน ๑๐ วิน

๓) **ทางรถไฟและเครื่องบิน** : จะต้องลงที่จังหวัดอุบลราชธานี แล้วต่อรถยนต์มาที่จังหวัด ยโสธรอีกประมาณ ๙๙ กิโลเมตรและในอนาคตระยะต่อไป จังหวัดยโสธรจะมีทางรถไฟผ่านพื้นที่อำเภอ เลิงนกทา และการพัฒนาและผลักดันให้สนามบินเลิงนกทาเป็นสนามบินพาณิชย์

๑.๓.๒ **ถนน** จังหวัดยโสธร มีถนนสายหลักที่เชื่อมไปสู่จังหวัด อำเภอ แหล่งท่องเที่ยว และแหล่ง ขนส่งสินค้าทั้งในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง โดยมีถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๑) **แขวงทางหลวงยโสธร** มีถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดยโสธร เป็นทาง หลวงแผ่นดิน ๖ สายทาง ได้แก่

๑.๑) ทางหลวงหมายเลข ๒๓ ตอน เสลภูมิ - ยโสธร ระหว่าง กม.๑๕๓ + ๖๕๒ - กม.๑๗๕ + ๕๒๗, ตอน ยโสธร - บ้านยอระหว่าง กม.๑๗๕ + ๕๒๗ - กม.๑๗๕ + ๘๕๒ , กม.๑๗๙ + ๘๔๕ - กม.๑๙๐ + ๕๖๒, ตอน ยโสธร - บ้านสวน ระหว่าง กม.๑๙๐ + ๕๖๒ - กม.๒๒๐+๑๘๒ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อ จากจังหวัดร้อยเอ็ด ไปยังจังหวัดยโสธร, จังหวัดอุบลราชธานี

๑.๒) ทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ตอน ยโสธร - สะพานคลองลำเซ ระหว่าง กม.๒๖๖ + ๔๑๒ - กม.๒๙๘ + ๕๖๐ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากจังหวัดยโสธร, ไปยังจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๓) ทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๓ ตอน สะเดา - คำเขื่อนแก้ว ระหว่าง กม.๓๓ + ๖๙๙ - กม.๖๐ + ๖๗๓ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากจังหวัดยโสธร ไปยังจังหวัดศรีสะเกษ

๑.๔) ทางหลวงหมายเลข ๒๐๔๓ ตอน ยางเเมอ-มหาชนะชัย ระหว่าง กม.๗๕+ ๐๙๐ - กม.๘๘ + ๑๓๙เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากจังหวัดยโสธร ไปยังจังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕) ทางหลวงหมายเลข ๒๑๖๙ ตอน ยโสธร-กุดชุม ระหว่าง กม.๒ + ๒๓๔ - กม. ๓๗ + ๒๔๑ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากจังหวัดยโสธร ไปยังจังหวัดมุกดาหาร

๑.๖) ทางหลวงหมายเลข ๒๓๕๑ ตอน พลไวก - เข็พเมือง ระหว่าง กม.๐+๐๐๐ - กม.๓๕ + ๒๐๐ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากจังหวัดยโสธร ไปยังจังหวัดศรีสะเกษ

๒) **แขวงทางหลวงชนบทยโสธร** มีถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดยโสธรจำนวน ๓๒ สายทาง ระยะทาง ๖๑๐.๐๒๓ กิโลเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการจัดตั้งหมวดบำรุงทางหลวงชนบทเลิงนกทา ตั้งอยู่ที่ตำบลสร้างมิ่ง อำเภอเลิงนกทา เพื่อให้สามารถดูแลบำรุงรักษาโครงข่ายทางหลวงชนบทให้ครอบคลุมทั่วถึง โดยแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

๒.๑) **แขวงทางหลวงชนบทยโสธร** รับผิดชอบในเขตพื้นที่ ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง ยโสธร อำเภอค้อวัง อำเภอคำเขื่อนแก้ว อำเภอมหาชนะชัย อำเภอป่าดัว อำเภอทรายมูล อำเภอกุดชุม มีจำนวน สายทาง ๒๑ สายทาง รวมระยะทางทั้งสิ้น ๓๖๕.๘๕๓ กิโลเมตร ผิวจราจรลาดยาง ๓๔๙.๐๔๕ กิโลเมตร ผิวจราจร คอนกรีต ๑๖.๘๐๘ กิโลเมตร สะพานในสายทาง จำนวน ๖๐ แห่ง รวมความยาวสะพาน ๒,๑๔๙ เมตร

๒.๒) **หมวดบำรุงทางหลวงชนบทเลิงนกทา** รับผิดชอบในเขตพื้นที่ ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอป่าดัว อำเภอกุดชุม อำเภอไทยเจริญ อำเภอเลิงนกทา มีจำนวนสายทาง ๑๑ สายทาง รวมระยะทางทั้งสิ้น ๒๔๔.๑๗๐ กิโลเมตร ผิวจราจรลาดยาง ๒๓๓.๐๓๐ กิโลเมตร ผิวจราจรคอนกรีต ๑๑.๑๔๐ กิโลเมตร

๓) **อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ซึ่งจะรับผิดชอบพัฒนาถนนหนทาง เชื่อมโยงระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน อย่างไรก็ตาม ในหลายเส้นทางชาวบ้านยังคงมีความต้องการได้รับการพัฒนาด้านถนนให้สามารถสัญจรไปมาสะดวกปลอดภัยและขนส่งผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้ง เส้นทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยวชุมชน

๑.๓.๓ ไฟฟ้า

จังหวัดยโสธรมี ๘๘๕ หมู่บ้าน โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดยโสธร ซึ่งมีหน้าที่จัดหา พลังงานไฟฟ้าเพื่อให้บริการแก่ประชาชน มีสถานีจ่ายไฟฟ้า ที่สามารถจ่ายไฟได้ ๑๐๐ MVA จำนวน ๑ แห่ง โหลดการใช้ไฟฟ้าที่จ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับประชาชนในปัจจุบัน ๔๔ เมกกะวัตต์ คิดเป็นร้อยละ ๔๐ เพียงพอ

ต่อความต้องการของประชาชนที่ใช้ไฟฟ้าในปัจจุบัน มีการให้บริการรับคำร้องขอใช้ไฟฟ้า ขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า บริการแก้ไขกระแสไฟฟ้าขัดข้อง

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดยโสธร มีสำนักงานสาขา และสาขาย่อย ให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดยโสธร ดังต่อไปนี้

- ๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอมหาชนะชัย
- ๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาเลิงนกทา (สังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอำนาจเจริญ)
- ๓) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอคำเขื่อนแก้ว
- ๔) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอกุดชุม
- ๕) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอรายมุล
- ๖) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอป่าดัว
- ๘) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอไทยเจริญ

สถานการณ์จ่ายกระแสไฟฟ้า สามารถขยายเขตระบบจำหน่ายได้ครบทุกหมู่บ้าน จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในปัจจุบันมีจำนวน ๑๖๗,๖๓๐ ราย (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๑) โดยปี ๒๕๖๐ คราวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ๑๖๗,๐๗๓ คราวเรือน และคราวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ มีจำนวน ๖๖๓ คราวเรือน

ตารางที่ ๑๐ จำนวนคราวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้และไม่มีไฟฟ้าใช้

อำเภอ	ปี ๒๕๕๖		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘		ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐	
	มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	ไม่มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	ไม่มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	ไม่มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	ไม่มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)	ไม่มีไฟฟ้าใช้ (คราวเรือน)
เมืองยโสธร	๔๐,๗๖๖	๔๘๖	๔๑,๙๐๖	๓๓๕	๔๓,๐๐๐	๒๙๐	๔๔,๑๒๑	๒๑๐	๔๕,๒๒๙	๑๒๓
เลิงนกทา	๒๕,๕๐๘	๒๙๘	๒๖,๖๖๗	๑๘๕	๒๗,๘๕๔	๑๔๔	๒๙,๐๒๐	๑๒๔	๓๐,๑๕๗	๘๙
คำเขื่อนแก้ว	๑๗,๘๕๑	๓๔๑	๑๘,๓๑๘	๓๒๒	๑๘,๗๙๕	๓๐๓	๑๙,๓๑๕	๒๔๑	๑๙,๘๔๔	๑๒๔
มหาชนะชัย	๑๓,๙๕๔	๒๖๙	๑๔,๒๖๙	๒๖๘	๑๔,๕๙๖	๒๖๖	๑๕,๐๓๔	๑๕๓	๑๕,๔๑๒	๘๖
กุดชุม	๑๙,๓๔๘	๑๖๕	๑๙,๗๐๕	๑๓๒	๒๐,๐๒๔	๑๑๙	๒๐,๓๒๔	๑๒๐	๒๐,๖๔๕	๘๔
ป่าดัว	๙,๕๘๙	๑๔๔	๙,๘๗๗	๑๓๒	๑๐,๑๖๒	๑๒๐	๑๐,๔๖๕	๘๗	๑๐,๗๓๐	๗๖
ทรายมูล	๘,๐๗๗	๑๑๘	๘,๓๖๕	๙๘	๘,๖๓๘	๘๑	๘,๙๑๑	๖๙	๙,๑๗๙	๔๒
ค้อวัง	๖,๔๒๑	๙๘	๖,๕๒๖	๗๖	๖,๖๒๖	๖๒	๖,๕๕๓	๕๔	๖,๗๐๔	๒๓
ไทยเจริญ	๗,๘๖๒	๘๓	๘,๑๙๗	๖๙	๘,๕๒๐	๖๓	๘,๘๗๗	๒๓	๙,๑๗๓	๑๖
รวม	๑๔๙,๓๗๖	๒,๐๐๒	๑๕๓,๘๓๐	๑,๖๑๗	๑๕๘,๒๑๕	๑,๔๔๘	๑๖๒,๖๒๐	๑,๐๘๑	๑๖๗,๐๗๓	๖๖๓

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดยโสธร

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย)

- มีด่าน สุลกากร ที่ตั้ง..... ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ตรวจพืช ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมง ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี
- ปศุสัตว์ ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๔.๑ ผลผลิตภัณฑ่มวลรวมของจังหวัดยโสธร (GPP) ๑๖ สาขา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกาศข้อมูลผลผลิตภัณฑ่มวลรวมจังหวัด ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า จังหวัดยโสธร ในปี ๒๕๕๙ โครงสร้างการผลิตตามมูลค่าผลผลิตภัณฑ่มวลรวมจังหวัด (GPP) จังหวัดยโสธร จำนวน ๑๙ สาขา มีมูลค่า ๒๖,๐๕๐ ล้านบาท (เพิ่มขึ้น ๑,๑๑๐ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่าอยู่ที่ ๒๔,๙๔๕ ล้านบาท และเพิ่มขึ้น ๑,๑๔๖ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ ที่มีมูลค่าอยู่ที่ ๒๔,๙๐๔ ล้านบาท) จัดเป็นลำดับที่ ๑๖ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัด และลำดับที่ ๖๖ ของประเทศ และมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๓.๘ และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยตั้งแต่ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ร้อยละ ๑.๖ โดยสาขาการผลิตภาคเกษตรมีมูลค่า ๖,๘๗๐ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๓๗ ของผลผลิตภัณฑ่มวลจังหวัด และสาขาการผลิตนอกภาคเกษตรเท่ากับ ๑๙,๑๗๙ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๒.๖๒ โดยสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ ลำดับแรก คือ

๑) สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง จำนวน ๖,๘๗๐ ล้านบาท

๒) สาขาการศึกษา จำนวน ๔,๔๗๘ ล้านบาท

๓) สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์

จำนวน ๓,๐๔๗ ล้านบาท

๔) สาขาการเงินและการประกันภัย จำนวน ๒,๕๙๑ ล้านบาท

๕) ด้านการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ

จำนวน ๑,๔๓๐ ล้านบาท

ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๓๗, ๑๗.๑๙, ๑๑.๗๐, ๙.๙๕ และ ๕.๔๙ ตามลำดับ ของผลผลิตภัณฑ่มวลรวมจังหวัดขณะที่มูลค่าผลผลิตภัณฑ่มวลต่อหัว (Per Capita : GPP) มีจำนวน ๕๔,๐๔๗ ล้านบาทจัดเป็นลำดับที่ ๑๙ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นลำดับที่ ๔ ของกลุ่มจังหวัด และลำดับที่ ๗๕ ของประเทศ

ตารางที่ ๑๑ แสดงผลผลิตภัณฑ่มวลรวมของจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)				
	พ.ศ. ๒๕๕๕	พ.ศ. ๒๕๕๖	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙
ภาคเกษตร	๗,๐๘๗	๙,๒๒๘	๗,๕๒๗	๗,๒๐๐	๖,๘๗๐
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๗,๐๘๗	๙,๒๒๘	๗,๕๒๗	๗,๒๐๐	๖,๘๗๐
ภาคนอกการเกษตร	๑๖,๙๖๖	๑๘,๑๖๑	๑๗,๔๑๘	๑๗,๗๐๔	๑๙,๑๗๙
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๐๑	๗๙	๗๗	๙๔	๑๓๖
การผลิตอุตสาหกรรม	๑,๖๙๒	๒,๑๙๐	๑,๕๕๒	๑,๖๖๙	๑,๙๐๖
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๒๘๗	๓๒๐	๓๔๗	๓๓๕	๓๕๐
การประปาและการจัดการของเสีย	๕๒	๕๙	๖๒	๖๙	๗๒
การก่อสร้าง	๑,๒๔๑	๑,๓๕๕	๑,๓๙๑	๑,๑๔๗	๑,๒๙๑
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๒,๒๖๕	๒,๖๑๔	๒,๕๒๗	๒,๗๒๔	๓,๐๔๗
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๔๑๓	๔๖๙	๕๑๕	๕๑๑	๕๔๒
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๕๙	๖๙	๖๗	๗๓	๘๒
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๒๒๑	๒๑๕	๒๑๔	๒๒๓	๑๕๘
การเงินและการประกันภัย	๑,๕๕๕	๑,๗๔๒	๒,๐๐๓	๒,๑๗๘	๒,๕๙๑
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๑,๓๒๑	๑,๓๒๖	๑,๑๐๐	๑,๐๑๕	๑,๑๗๕
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจการทางวิชาการ	๑	๑	๑	๒	๒
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๓๕	๔๗	๖๒	๔๗	๕๕

การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๑,๖๘๘	๑,๓๗๘	๙๕๔	๑,๓๘๔	๑,๔๓๐
การศึกษา	๔,๔๖๗	๔,๗๓๓	๔,๙๐๙	๔,๔๗๘	๔,๔๗๘
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑,๐๔๙	๑,๑๑๐	๑,๑๘๖	๑,๒๗๙	๑,๓๖๐
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๔๔	๔๕	๔๕	๔๕	๕๖
กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	๓๘๓	๔๐๘	๔๑๕	๔๓๒	๔๔๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products)	๒๔,๐๐๔	๒๗,๓๘๙	๒๔,๙๔๕	๒๔,๙๐๔	๒๖,๐๕๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคน (GPP Per Capita) (บาท)	๔๙,๓๓๑	๕๖,๔๑๖	๕๑,๔๙๘	๕๑,๕๔๑	๕๔,๐๔๗
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๘๗	๔๘๕	๔๘๔	๔๘๓	๔๘๒

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดยโสธร สำนักงานคลังจังหวัดยโสธร และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๕ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม

๑) การท่องเที่ยว

จังหวัดยโสธรนอกจากจะมุ่งเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์แล้ว ยังมุ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวและเมืองประเพณีวัฒนธรรมวิถีอีสานโดยจังหวัดยโสธรได้ให้ความสำคัญในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งมีส่วนสำคัญในการทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวขึ้น โดยที่ผ่านมาได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี การค้าการท่องเที่ยว มีกลยุทธ์สำคัญ คือส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี วิถีอีสาน พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวและบริการตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ มูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวและการจำหน่ายสินค้า OTOP

๑.๑) แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดยโสธรได้เล็งเห็นช่องทางในการสร้างรายได้จากภาคการท่องเที่ยวและบริการ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งในเชิงประวัติศาสตร์โบราณสถาน/โบราณวัตถุ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และทางวัฒนธรรม ประเพณีและศาสนาโดยเฉพาะงานประเพณีบุญบั้งไฟ และงานประเพณีบุญแห่มาลัยข้าวตอก พระธาตุพระอานนท์ พระพุทธบุษยรัตน์ วัดมหาธาตุ พระสุก พิพิธภัณฑสถานหลวงตาพวงวัดศรีธรรมาราม วิมานพญาแถนซึ่งมีอาคารพญาคันคากและอาคารพญานาคที่เป็น Land Mark แห่งใหม่ของจังหวัด สวนสาธารณะพญาแถน ชาติถ้องข้าวน้อย มีชุมชนเมืองเก่า ๒๐๐ ปี วัดอัครเทวดามีคาแอล (โบสถ์ไม้) บ้านซ่งแย้ โบราณสถานดงเมืองเตย พระธาตุกู่จาน แหล่งโบราณสถานบ้านสงเปือย หอไตรวัดสระไตรนุรักษ์ พระธาตุโพนทัน วัดพระพุทธบาทยโสธร วัดภูเก้าพระ วัดพุทธอุทยานภูสูง หมู่บ้านทำหมอนขีดบ้านศรีฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและมีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีชื่อเสียงและมีคุณภาพ เช่น ผลิตภัณฑ์จากข้าวหอมมะลิอินทรีย์,หมอนขวานผ้าขีด, ผ้าไหม,ผ้าพื้นเมือง, เสื้ออก, เครื่องทองเหลือง, เครื่องจักรสาน, ปลาสาม, ลอดช่อง,เนื้อโคขุน, ไข่ไก่อินทรีย์, ผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง เป็นต้น

จังหวัดยโสธรมีแหล่งท่องเที่ยวซึ่งสามารถแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๑.๑) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น หาดทรายแม่น้ำชี ภูทางเกวียน ภูเก้าพระ

๑.๒) แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานและประวัติศาสตร์ เช่น พระธาตุก่องข้าวน้อย ย่านเมืองเก่า บ้านสิงห์ท่า วัดมหาธาตุ พระธาตุกู่จาน แหล่งโบราณสถานบ้านสงเปือย

๑.๓) แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนสถาน เช่น หอไตรวัดสระไตรนุรักษ์ พระพุทธบาท ยโสธร โบสถ์คริสบ้านซ่งแย้

๑.๔) แหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะและอุทยาน เช่น สวนสาธารณะพญาแถน วิมานพญาแถน

๑.๕) แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น บ้านทุ่งนางโกล (เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการจักรสานไม้ไผ่) บ้านนาสะไมย์ (เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการแกะสลักและเครื่องทองเหลือง) บ้านศรีฐาน (เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำหมอนขิด)

แหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่นำเสนอของจังหวัดยโสธรที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ ไม่ว่าจะเป็น แหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดง อำเภอมหาชนะชัยและแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ หาดบึงเมยและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนบ้านท่าเยี่ยม ตำบลเชียงคำ ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาให้เกิดการท่องเที่ยวในจังหวัดยโสธร อันจะส่งผลให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นต่อไป

ที่ผ่านมาจังหวัดยโสธรได้กำหนดให้ปี ๒๕๕๙ เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวของจังหวัดภายใต้แนวคิด “สุขใจที่ได้มายโสธร” โดยตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจังหวัดยโสธรได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบและหลากหลายกิจกรรมมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ กิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ตลาดประชารัฐ ถนนเด็กเดิน การประกวดแข่งขันลาบยโสธร กิจกรรมชวนกันไปดำนานา การแข่งขันเจ็ตสกีชิงแชมป์ประเทศไทยสนาม ๓ ลำน้ำทวน การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ๗ สิ่งหนึ่งเดียวในประเทศไทยพบได้ที่จังหวัดยโสธร การจัดทำมินิซีรีส์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดยโสธร “มนต์ฮักวิมานพญาแถน” และการส่งเสริมการปั่นจักรยานเส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดยโสธร เป็นต้น

๑.๒) จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ ระยะเวลาพำนัก และค่าใช้จ่าย

ตารางที่ ๑๒ จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ ระยะเวลาการพำนักและค่าใช้จ่าย ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว			รายได้ (ล้านบาท)	ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย (วัน)		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)	
	รวมทั้งสิ้น (คน)	ชาวไทย (คน)	ชาวต่างชาติ (คน)		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
๒๕๕๖	๔๙๙,๙๐๒	๔๘๗,๖๒๙	๑๒,๒๗๓	๕๗๕.๗๓	๒.๑๒	๒.๔๓	๗๒๔.๔๒	๑,๐๕๑.๑๖
๒๕๕๗	๔๙๔,๓๘๕	๔๘๒,๓๗๗	๑๒,๐๐๘	๕๘๑.๖๒	๒.๐๙	๒.๔๑	๗๕๓.๑๕	๑,๐๘๖.๘๗
๒๕๕๘	๕๑๓,๒๔๔	๕๐๐,๙๒๒	๑๒,๓๒๒	๖๐๙.๑๘	๒.๐๔	๒.๔๓	๗๗๑.๑๘	๑,๑๑๕.๘๓
๒๕๕๙	๕๒๓,๖๔๒	๕๑๐,๙๖๔	๑๒,๖๗๘	๖๔๖.๘๕	๒.๐๖	๒.๔๔	๗๙๘.๙๘	๑,๑๕๐.๙๒
๒๕๖๐	๕๗๑,๓๐๒	๕๕๖,๘๙๔	๑๔,๔๐๘	๗๔๓.๓๙	๒.๑๑	๒.๓๘	๙๓๓.๐๔	๑,๒๐๒.๘๗

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดยโสธร

จากตาราง พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างปี ๒๕๕๖ -๒๕๖๐ มีจำนวนเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๖ มีจำนวน ๔๙๙,๙๐๒ คน เพิ่มขึ้นเป็น ๕๗๑,๓๐๒ คน ในปี ๒๕๖๐ และรายได้จากการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน โดยในปี ๒๕๕๖ มีรายได้ ๕๗๕.๗๓ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นเป็น ๗๔๓.๓๙ ล้านบาท ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติพบว่า มีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยชาวไทยมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๒.๑๒ วัน และในปี ๒๕๕๙ ลดลงเป็น

๒.๐๖ วัน สำหรับชาวต่างชาติ นั้น มีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยลดลง โดยในปี ๒๕๕๖ มีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย ๒.๔๓ วัน และในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๒.๔๔ วัน สำหรับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดยโสธร พบว่าชาวไทยมีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดย ปี ๒๕๕๖ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคิดเป็น ๗๒๔.๔๒ บาทต่อคนต่อวัน เพิ่มขึ้นเป็น ๗๘๘.๘๘ บาทต่อคนต่อวันในปี ๒๕๕๙ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ นั้นมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มขึ้น โดยมีปี ๒๕๕๖ คิดเป็น ๑,๐๕๑.๑๖ บาทต่อคนต่อวัน และเพิ่มขึ้นเป็น ๑,๑๕๐.๙๒ บาทต่อคนต่อวันในปี ๒๕๕๙

สถานการณ์ในด้านค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้จังหวัดมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้น ในขณะที่ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวพำนักอยู่ในจังหวัด ก็ส่งผลทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดสูงขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่

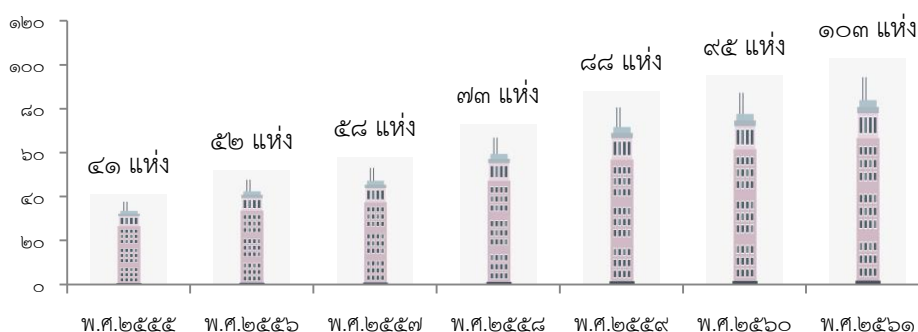
แนวทางในการเพิ่มค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว จะต้องมีการพัฒนาภาคการค้าและการบริการสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะจะอย่างไรให้สินค้า OTOP เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวอยากซื้อมากขึ้น

นอกจากนี้ ระยะเวลาของการพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ซึ่งอาจจะต้องมีการเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดให้ต่อเนื่องและน่าสนใจมากขึ้น ให้นักท่องเที่ยวอยากเที่ยวต่ออีกหลายๆ วัน รวมถึงการพัฒนามาตรฐานการให้บริการนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร โรงแรมที่พักและสินค้า OTOP เป็นต้น

๑.๓) โรงแรม/ที่พัก ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดยโสธร พบว่า จำนวนสถานประกอบการที่มาขอจดทะเบียนประเภทโรงแรม/ที่พักมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นแสดงให้เห็นศักยภาพและความพร้อมของจังหวัดยโสธรในการที่จะรองรับการท่องเที่ยวได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามโรงแรมที่เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ที่มีมาตรฐานสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกระดับ และหลากหลายกิจกรรมในการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ภัตตาคาร ห้องประชุมสัมมนา ส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรม/ที่พัก

แผนภูมิที่ ๑ จำนวนที่พัก/โรงแรมที่จดทะเบียนในจังหวัดยโสธร

หน่วย : แห่ง

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดยโสธรและที่ทำการปกครองจังหวัดยโสธร

แรงงาน

๑) ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน สถานการณ์แรงงานในจังหวัดยโสธร ในห้วงปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ จากข้อมูลการให้บริการจัดหางาน ในปี ๒๕๖๐ พบว่านายจ้าง/สถานประกอบการมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๒๙ (๑๑๖) มีผู้สมัครงานลดลงร้อยละ ๖.๐๕ (๑๓๕) และมีงานทำลดลงร้อยละ ๘.๑๐ (๒๑๔) เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๙ สำหรับข้อมูลบรรจุงานในปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ ที่มียอดบรรจุมากกว่าผู้สมัครงาน เนื่องจากผู้สมัครยังไม่ได้บรรจุงานในปี ๒๕๕๘ ได้รับการบรรจุในปี ๒๕๕๙ และมีผู้สมัครงานในปี ๒๕๕๙ ได้มาบรรจุงานในปี ๒๕๖๐ ทำให้ข้อมูลบรรจุงานมากกว่าข้อมูล

ผู้สมัครงาน สำหรับปัญหาการว่างงานในจังหวัดยโสธร เป็นการว่างงานตามฤดูกาล การว่างงานแบบแฝง นอกจากนี้ปัจจุบันคนรุ่นใหม่ Gen Y จะเป็นการทำงานในสถานประกอบการมีนายจ้างลดลง แต่การประกอบอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น ในลักษณะฟรีแลนซ์ (Freelance) รับจ้างอิสระมากขึ้น ลักษณะจะเป็นงาน Part time งานชั่วคราว และเป็นการประกอบธุรกิจแบบ Start Up เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๑๓ สถิติตำแหน่งงาน ผู้สมัครงาน และบรรจุนงาน จังหวัดยโสธร ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปี	ตำแหน่งงาน	ผู้สมัครงาน	บรรจุนงาน	คิดเป็นร้อยละ
๒๕๕๗	๒,๑๙๖	๒,๕๙๒	๑,๙๐๑	๗๓.๓๔
๒๕๕๘	๒,๔๕๙	๒,๘๗๙	๒,๑๔๗	๗๔.๕๗
๒๕๕๙	๓,๕๒๙	๒,๒๓๑	๒,๖๔๑	๑๑๘.๓๗
๒๕๖๐	๓,๖๔๕	๒,๐๙๖	๒,๔๒๗	๑๑๕.๗๕
๒๕๖๑ (ม.ค. - ส.ค.)	๑,๒๒๙	๑,๓๐๑	๑,๓๖๗	๑๐๕.๐๗

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดยโสธร

ตารางที่ ๑๔ อัตราการมีงานทำ ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐

	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
ร้อยละ	๙๙.๑๖	๙๙.๔๗	๙๙.๑๓	๙๙.๒๘	๙๙.๖๙

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดยโสธร

ตารางที่ ๑๕ อัตราการว่างงาน จังหวัดยโสธร ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐

	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
ร้อยละ	๐.๑๘	๐.๑๑	๐.๓๔	๐.๕๖	๐.๑๒

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดยโสธร

๒) แรงงานต่างด้าว ข้อมูลจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดยโสธร สถานการณ์แรงงานต่างด้าวในจังหวัดยโสธร ในปี ๒๕๖๑ พบว่า มีแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมายได้รับอนุญาตทำงาน รวม ๒๔๖ คน แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงาน (แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ : ลาว พม่า กัมพูชา) จำนวน ๒๐๗ คน โดยห้วงปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ พบว่า ปี ๒๕๖๑ มีจำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมายได้รับอนุญาตทำงานมากที่สุด จำนวน ๒๔๖ คน รองลงมา ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๕๙ คน น้อยที่สุดในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖๘ คน ขณะที่แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงาน พบว่า ปี ๒๕๕๙ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๓๕๕ คน รองลงมาในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๖๔ คน น้อยที่สุดในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๐๗ คน

ถ้าพิจารณาแรงงานต่างด้าวทั้งที่เข้าเมืองถูกกฎหมาย และเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือในจังหวัดยโสธร พบว่า ในห้วงปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ มีจำนวนแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๔๒๓ คน ปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๔๕๓ คน (เพิ่มขึ้น ๖.๖๒ จากปี ๒๕๖๐) ปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ มีจำนวนเท่ากัน ๔๒๓ คน

แนวโน้มในการจ้างแรงงานต่างด้าว ในอีก ๔ ปีข้างหน้า จะมีแนวโน้มต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมายมากกว่าจ้างแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย เนื่องจากภาครัฐส่งเสริมให้นายจ้าง/สถานประกอบการ ให้ใช้แรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย ตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน (MOU) รวมทั้งรัฐบาลมีนโยบายจัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายอย่างเข้มงวด รวมถึง พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑

ตารางที่ ๑๖ แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลืออยู่ในจังหวัดยโสธร

ปี พ.ศ.	แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมายได้รับอนุญาตทำงาน	แรงงานต่างด้าวเข้าเมือง	รวม
---------	--	-------------------------	-----

	แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมาย (ม.๕๙)	แรงงานต่างด้าวนำเข้า (MOU)	รวม	ผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงาน (๓ สัญชาติ : ลาว พม่า กัมพูชา)	ทั้งสิ้น
๒๕๕๗	๔๖	๔	๕๐	๕๒๖	๕๗๖
๒๕๕๘	๑๖๖	๒๓	๑๘๙	๓๕๙	๕๔๘
๒๕๕๙	๔๕	๒๓	๖๘	๓๕๕	๔๒๓
๒๕๖๐	๑๒๓	๓๖	๑๕๙	๒๖๔	๔๒๓
๒๕๖๑	๕๔	๑๙๒	๒๔๖	๒๐๗	๔๕๓

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดยโสธร

วัฒนธรรมประเพณี

จังหวัดยโสธรมีวัฒนธรรมประเพณีแบบชาวอีสาน โดยมีงานประเพณีบั้งไฟเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดยโสธร เป็นงานระดับนานาชาติ ในเขตเทศบาลเมืองยโสธร จัดในวันศุกร์-เสาร์-อาทิตย์ สัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนพฤษภาคมทุกปี งานแห่มาลัยข้าวตอกจัดในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๓ ก่อนวันมาฆบูชาหนึ่งวันของทุกปี งานประเพณีบุญคูณลาน งานประเพณีจุดไฟตูมกาคืนวันออกพรรษา งานนมัสการพระธาตุพระอานนท์ งานนมัสการพระธาตุกู่จาน และงานประเพณีที่น่าสนใจที่จัดขึ้นตามฮีตสิบสอง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุฑเรือเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๗ จำนวนครุฑเรือเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดยโสธร

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนครุฑเรือประชากร			จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
		ครุฑเรือทั้งหมด	ครุฑเรือเกษตรกรรม	ร้อยละ	
๑	เมืองยโสธร	๔๔,๓๓๑	๑๘,๘๑๘	๔๒.๔๔	
๒	เลิงนกทา	๒๙,๑๔๔	๑๗,๓๕๖	๕๙.๕๕	
๓	คำเขื่อนแก้ว	๑๙,๕๕๖	๑๒,๐๗๗	๖๑.๗๕	
๔	มหาชนะชัย	๑๕,๑๘๗	๑๐,๐๘๗	๖๖.๕๑	
๕	กุดชุม	๒๐,๔๔๔	๑๒,๔๕๕	๖๐.๙๒	
๖	ป่าติ้ว	๑๐,๕๕๒	๖,๕๙๔	๖๒.๔๙	
๗	ทรายมูล	๘,๙๘๐	๕,๙๑๐	๖๕.๘๑	
๘	ค้อวัง	๖,๖๐๗	๔,๗๑๔	๗๑.๓๔	
๙	ไทยเจริญ	๘,๙๐๐	๖,๐๙๗	๖๘.๕๐	
รวม		๑๖๓,๗๐๑	๙๔,๑๐๘	๕๗.๔๘	

ที่มา:สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๑๘ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร จังหวัดยโสธร

ลำดับ	รายการข้อมูล	พื้นที่ (ไร่)
๑	เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)	๑,๗๑๘,๔๕๒
๒	เนื้อที่นา (ไร่)	๑,๓๗๖,๕๐๕

๓	เนื้อที่พืชไร่ (ไร่)	๑๔๒,๙๓๒
๔	เนื้อที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น (ไร่)	๑๐๔,๑๐๔
๕	เนื้อที่สวนผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ (ไร่)	๕,๒๕๑
๖	เนื้อที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ไร่)	๗,๐๑๓
๗	ครัวเรือนที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ครัวเรือน)	๙,๗๐๗

ที่มา:สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑) แหล่งน้ำผิวดิน

จังหวัดยโสธรมีแหล่งน้ำผิวดินประเภทต่าง ๆ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝาย สระ และหนอง รวมทั้งสิ้น ๕๕๒ แห่ง (ข้อมูลสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร ณ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘) มีพื้นที่แหล่งน้ำ รวมทั้งสิ้น ๓๗,๒๕๕ ไร่

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลแหล่งน้ำจังหวัดยโสธร จำแนกรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	แหล่งน้ำ (แห่ง)	พื้นที่แหล่งน้ำรวม (ไร่)	แหล่งน้ำสำคัญ
๑	เมืองยโสธร	๑๒๑	๑๓,๒๘๑	อ่างเก็บน้ำบ้านโนนจำปา, อ่างเก็บน้ำบ้านเดิด,อ่างเก็บน้ำห้วยชันาก, อ่างเก็บน้ำฝายลำห้วยทวน
๒	กุดชุม	๘๗	๒,๔๑๒	อ่างเก็บน้ำบ้านหนองเรือ,อ่างเก็บน้ำสระประปา, อ่างเก็บน้ำหนองคำบาก
๓	ทรายมูล	๔	๖๑	
๔	ไทยเจริญ	๕๗	๘๔๔	อ่างเก็บน้ำหนองฆ่า,อ่างเก็บน้ำสระพรแก้ว,อ่างเก็บน้ำหนองฆ่า
๕	เลิงนกทา	๘๙	๙,๐๘๗	อ่างเก็บน้ำห้วยลิงโจน,อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก,อ่างเก็บน้ำห้วยโพง,อ่างเก็บน้ำห้วยยางอ่างเก็บน้ำสระหลวง,อ่างเก็บน้ำหนองบึง
๖	ป่าดิว	๗๐	๕,๑๓๐	อ่างเก็บน้ำห้วยขาม, อ่างเก็บน้ำหนองหญาง,อ่างเก็บน้ำห้วยนายาง
๗	คำเขื่อนแก้ว	๕๘	๓,๐๖๗	อ่างหนองเสียว, หนองแวง,อ่างเก็บน้ำบ้านปึกแฮด,อ่างเก็บน้ำห้วยยาง
๘	มหาชนะชัย	๑๗	๓๒๖	อ่างเก็บน้ำหนองปลาบึง,บึงพระเสาร์,หนองขาม
๙	ค้อวัง	๔๙	๓,๐๔๗	หนองกุดต่าย,หนองห้วยพระบาง
	รวม	๕๕๒	๓๗,๒๕๕	

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร

๒)โครงการชลประทาน

๒.๑) โครงการชลประทานขนาดกลาง มี ๓ แห่ง คือ

- อ่างเก็บน้ำห้วยลิงโจน อยู่ในตำบลห้องแซง อำเภอเลิงนกทา ความจุ ๒๑ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๑๔,๕๔๔ ไร่
- อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก อยู่ในตำบลบึงคำ อำเภอเลิงนกทา ความจุ ๓๐.๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๑๒,๖๗๒ ไร่

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

อำเภอ	ชลประทานขนาดเล็ก		ศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่		ขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ	
	จำนวนโครงการ	พื้นที่รับประโยชน์	จำนวนโครงการ	พื้นที่รับประโยชน์	จำนวนโครงการ	พื้นที่รับประโยชน์
เมืองยโสธร	๑๖	๖,๔๐๐	๓๘	-	๓๕	-
คำเขื่อนแก้ว	๑๙	๙,๗๕๐	๒๔	-	๒๓	-
มหาชนะชัย	๑๗	๕,๗๕๐	๑๘	-	๑๘	-
ค้อวัง	๕	๒,๗๕๐	๑๑	-	๑๐	-
ป่าติ้ว	๒๒	๖,๗๗๐	๑๑	-	๑๑	-
ทรายมูล	๑๓	๕,๐๐๐	๑๘	-	๑๕	-
กุศชุม	๓๓	๑๓,๓๖๐	๔๒	-	๔๒	-
ไทยเจริญ	๒๓	๑๔,๑๐๐	๑๖	-	๒๖	-
เลิงนกทา	๔๓	๑๖,๘๗๐	๓๐	-	๑๖	-
รวม	๑๙๑	๘๐,๗๐๕	๒๐๘	-	๑๙๖	-

ที่มา:โครงการชลประทานยโสธร

๒.๓) โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า มีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า รวม ๘๒ แห่ง รวมเนื้อที่โครงการฯ ๒๐๐,๙๑๐ ไร่แยกเป็น ขนาดเล็ก ๗๙ แห่ง และขนาดกลาง ๓ แห่ง โดยสูบน้ำจากแม่น้ำชี ลำน้ำยัง ลำห้วยโพง/ เซบาย

๒.๔) ฝ่ายสำคัญ ได้แก่ ฝ่ายยโสธร ความจุ ๒๒.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และฝ่ายลำเซบาย ความจุ ๑๒.๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓) แหล่งน้ำใต้ดิน จังหวัดยโสธรมีบ่อบาดาล รวมทั้งสิ้น ๒,๒๙๘ บ่อ แยกดังนี้

๓.๑) บ่อบาดาลชุดเจาะโดยหน่วยงานราชการ รวม๒,๐๗๓ บ่อ ใช้งานได้ ๑,๔๘๔ บ่อ
 ชำรุด ๕๘๘ บ่อ และประชาชนมีความต้องการชุดเจาะบ่อเพิ่ม ๕๖๘ บ่อ

๓.๒) บ่อบาดาลการประกอบกิจการน้ำบาดาลจังหวัดยโสธร เป็นบ่อบาดาลที่
 ผู้ประกอบการ/เอกชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชุดเจาะเอง โดยขออนุญาตกับทางราชการ มีจำนวน ๒๒๕
 บ่อ แยกเป็น (๑) บ่อบาดาลใช้ในการอุปโภค-บริโภค ๗๕ บ่อ (๒) บ่อบาดาลใช้เพื่อการเกษตร ๙๔ บ่อ (๓) บ่อ
 บาดาลใช้เพื่อการธุรกิจ ๕๖ บ่อ

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒

ตารางที่ ๒๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยว ได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ข้าวนาปี	๒๔๕,๘๐๕	๑,๓๔๘,๑๓๙	๑,๒๕๒,๗๑๑	๕๕๖,๖๓๙,๘๘๐	๔๓๖	๘.๐๖
ข้าวนาปรัง	๔,๕๓๐	๒๘,๒๕๐	๖,๒๘๗	๓,๔๗๕,๒๒๐	๕๕๓	๗.๐๑
ยางพารา	๙,๗๓๙	๑๐๑,๗๐๔	๓๖,๗๖๑	๘,๔๗๒,๓๕๙	๒๓๐	๒๒.๒๕
มันสำปะหลัง	๑๕,๐๐๒	๗๔,๖๐๑	๖๗,๐๔๓	๒๑,๑๙๘,๙๐๐๐	๓,๑๖๒	๑.๘๘
อ้อยโรงงาน	๒,๕๓๗	๑๒,๔๗๙	๑๒,๔๗๙	๑๘,๒๑๑,๔๗๐	๔,๙๙๕	๘๑๖.๒๘
แตงโมเนื้อ	๑,๕๖๕	๑๒,๑๘๔	๑,๐๒๘	๗๙๘,๗๕๐	๗๗๗	๑๑.๔๙
ถั่วลิสง	๗๘๐	๙๐๖	๗๙๘	๕๒๗,๖๘๐	๕๓๖	๓๐.๔๔

ที่มา:สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

อำเภอ	ราย	โคเนื้อ		กระบือ		สุกร		ไก่		เป็ด		แพะ		อื่น ๆ (ตัว)
		(ตัว)	(ราย)	(ตัว)	(ราย)	(ตัว)	(ราย)	(ตัว)	(ราย)	(ตัว)	(ราย)	(ตัว)	(ราย)	
กุดชุม	๗,๘๗๘	๒๗,๕๑๔	๕,๔๑๓	๗,๖๕๓	๑,๘๗๗	๘,๑๔๑	๓๗๗	๓๐๑,๐๐๖	๗,๒๐๘	๒๑,๑๓๒	๑,๑๑๘	๕๑	๑๐	๑๗
ค้อวัง	๒,๘๕๔	๕,๑๒๖	๑,๓๕๘	๑,๐๙๙	๒๙๗	๑,๐๓๐	๑๑๖	๔๓,๑๒๐	๒,๕๑๙	๗,๑๓๓	๗๘๒	๘	๓	๑,๐๐๐
คำเขื่อน แก้ว	๕,๕๔๔	๑๒,๕๑๓	๓,๕๐๗	๑,๑๘๐	๓๖๑	๓,๗๑๐	๑๘๐	๑๕๗,๐๑๗	๔,๘๖๔	๑๔,๘๐๑	๙๘๕	๒๗	๑	๑๐
ทรายมูล	๑,๖๕๐	๖,๗๑๑	๑,๓๒๓	๓,๘๓๑	๘๘๗	๖,๕๓๕	๔๑๕	๒๒,๔๓๙	๗๒๙	๑๔,๔๕๒	๓๐๕	-	-	-
ไทยเจริญ	๒,๕๓๙	๔,๔๘๓	๑,๓๑๙	๑,๐๗๑	๒๗๘	๓,๘๗๖	๖๖	๗๒,๑๒๔	๒,๑๘๑	๔,๐๔๑	๑๔๙	๓๑	๒	๒๑๒
ป่าติ้ว	๒,๖๕๙	๔,๖๐๒	๑,๑๓๓	๗๘๘	๒๑๒	๒,๗๗๐	๓๗	๕๔,๕๑๐	๒,๑๘๑	๔,๖๒๔	๓๘๑	-	-	๑๖๒
มหาชนะ ชัย	๔,๒๒๐	๑๒,๓๐๐	๒,๙๒๖	๑,๘๘๘	๔๕๑	๗๙๑	๗๕	๑๔๔,๐๓๕	๓,๘๐๗	๙,๐๒๑	๖๕๓	-	-	๔๑
เมือง ยโสธร	๖,๒๑๔	๒๗,๓๔๖	๓,๑๔๔	๙,๑๔๖	๑,๐๕๒	๑๙,๑๖๘	๓๑๔	๔๓๒,๕๕๒	๔,๖๔๑	๖๒,๘๕๙	๑,๕๙๓	-	-	๑
เลิงนกทา	๖,๓๘๘	๙,๓๓๐	๑,๙๙๕	๒,๐๙๕	๕๖๑	๘,๙๔๖	๑๙๒	๔๒๙,๙๗๘	๕,๙๖๓	๑๔,๙๒๕	๘๑๑	๔๐	๒	๗๓
รวม	๓๙,๙๔๖	๑๐๙,๙๒๕	๒๒,๑๑๘	๒๘,๗๕๑	๕,๙๗๖	๕๔,๙๖๗	๑,๗๗๒	๑,๖๕๖,๘๑๑	๓๔,๐๙๓	๑๕๒,๙๘๘	๖,๗๗๗	๑๕๗	๑๘	๑,๕๑๖

ที่มา:สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยโสธร

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร	พื้นที่การเลี้ยง จำนวนพื้นที่	ผลผลิต (กิโลกรัม)
-----------	------------------	----------------------------------	----------------------

	(ราย)	(ไร่)	
กบ	๓๒	๒๑.๖๔	๙๖.๗๒
ปลาตูก	๕๗๕	๕๐๒.๔๐	๒๓๔.๔๐
ปลาตะเพียน	๑,๔๑๙	๑,๑๑๔.๗๓	๒๐๕.๙๒
ปลานิล	๑,๙๙๗	๑,๘๙๒.๐๐	๕๘๘.๐๙
ปลานวลจันทร์	๒๔	๒๘.๗๕	๑๒๙.๒๒
ปลาไน	๖๙	๗๐.๒๕	๑๓๑.๐๐
ปลาอีสกเทศ	๓	๑.๐๐	
ปลาหมอไทย	๑๓	๒๗.๐๐	
รวม	๔,๑๓๒	๓,๖๕๗.๗๗	

ที่มา:สำนักงานประมงจังหวัดยโสธร

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
ด้านพืช		
ข้าว	ไร่	๙,๑๒๘

ที่มา:ศูนย์วิจัยข้าวร้อยเอ็ด

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๒

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	ชนิดสินค้า	เกษตรกร	พื้นที่
BOS	บัว	๑	๔
	ข้าว	๒	๑๐
	พืชผสมผสาน	๗	๒๖
	กระเจียวหวาน	๗	๑๕
	ไผ่ตงอินโด	๑	๒
	กาแฟ	๑	๑
	มะม่วงหิมพานต์	๑	๐.๒๕
	กล้วยน้ำว้า	๑	๒
	หน้อยหน้า	๑	๑
PGS	ข้าว	๒,๘๒๓	๒๔,๓๐๒
	พืชผสมผสาน	๖๐	๖
	ข้าว+ผสมผสาน	๕,๓๒๕	๒๔,๑๕๙
	แตงโม	๑๕	๑๔๔

มกษ	ข้าว	๒๑,๙๖๒	๑๗๙,๐๖๖
	แตงโม	๑	๑๒
	มันสำปะหลัง	๗๑	๒๘๔
	ถั่วลิสง	๔๘	๕๐
	พืชผสมผสาน	๙	๙๗.๖๓
	ไผ่ตงอินโด	๑	๗.๒๕
	หอมแดง	๒	๒
	หญ้าอาหารสัตว์	๒	๘๐๐
	ปลาดูเลี้ยง	๒๖๐	๒๖๐
	ไข่ไก่	๑๕๐	๖๔
สากล	ข้าว	๔,๑๙๗	๖๒,๔๔๖.๐๐
รวม		๓๔,๙๔๘	๒๙๒,๓๕๕.๑๓

ที่มา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร

๒.๔.๖ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด
ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๑												ปี ๒๕๖๒											
	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
พืชไร่																								
ข้าวนาปี																								
มันสำปะหลัง																								
อ้อย																								
ยางพารา																								
พืชผัก																								
หอมแดง																								
แตงโม																								
ถั่วลิสง																								

ที่มา:สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๗ ประเภทสหกรณ์ ปี ๒๕๕๕ -๒๕๖๑

ประเภทสหกรณ์	จำนวน (แห่ง)						
	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑

สหกรณ์การเกษตร	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๗	๖๕	๔๑
สหกรณ์ออมทรัพย์	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔
สหกรณ์บริการ	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๗	๑๐	๕
สหกรณ์เครดิต ยูเนียน	๒	๒	๒	๒	๓	๓	๓
สหกรณ์ร้านค้า	๒	๒	๒	๒	๒	๒	-
รวม	๗๘	๗๙	๘๐	๘๐	๘๔	๘๕	๕๓

ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยโสธร

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดยโสธร

ตารางที่ ๒๘ จำนวนสถาบันเกษตรกรจังหวัดยโสธร ปี ๒๕๕๕ -๒๕๖๑

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)						
	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๕๕	๕๕	๕๕	๕๕	๕๑	๕๔	๒๗
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	-	-	-	-	๓	๕	๕
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๓	๑๓	๕
กลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๑๐
กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๔
รวม	๗๕	๗๕	๗๕	๗๕	๗๒	๗๗	๕๑

ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยโสธร

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๙ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด ปี ๒๕๖๑

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอดิน อาสา	ประมง อาสา	สศก. อาสา	ครูยาง	อาสา ส.ป.ก.	อาสา ปศุสัตว์	อาสา ฝนหลวง	อาสา สหกรณ์	อาสา ช.ป.	ชวา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตรอาสา	ใหม่ อาสา
รวมทั้งสิ้น	๑๔๓	๘๙๔	๒๑๔	๙	๓๕	๔๙	๘๒๒	๓๖	๑๑๑	๓๙	๒๙	๙๗๐	๗๘	๑๐
เมืองยโสธร	๑๖	๑๙๐	๒๔	๑	๙	๐	๑๗๖	๔	๑๗	๐	๕	๒๒๐	๒	๒
ทรายมูล	๑๔	๕๖	๒๒	๑	๑	๘	๕๔	๒	๘	๐	๑๕	๕๔	๔	๐
กุดชุม	๑๓	๑๒๗	๒๖	๑	๗	๑๙	๑๓๑	๒	๙	๐	๐	๑๒๘	๒	๐
คำเขื่อนแก้ว	๒๐	๑๒๐	๑๙	๑	๓	๕	๘๓	๙	๑๔	๐	๗	๑๑๕	๓๗	๐
ป่าดิว	๑๐	๕๘	๑๙	๑	๓	๐	๕๘	๒	๑๕	๐	๐	๗๑	๓	๐
มหาชนะชัย	๒๑	๑๐๖	๒๓	๑	๐	๒	๑๑๑	๕	๑๓	๓๐	๐	๑๐๓	๑๒	๕
ค้อวัง	๒๑	๔๔	๑๗	๑	๐	๓	๒๙	๓	๑๐	๒	๐	๘๑	๔	๑
เลิงนกทา	๑๔	๑๔๔	๓๙	๑	๑๐	๙	๑๔๕	๕	๑๒	๗	๒	๑๔๕	๕	๑
ไทยเจริญ	๑๔	๔๙	๒๕	๑	๒	๓	๓๕	๔	๑๓	๐	๐	๕๓	๙	๑

ที่มา:สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร

๒.๗ จำนวนประชาชนชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน)

ตารางที่ ๓๐ จำนวนประชาชนชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	ชื่อประชาชน	ชื่อศูนย์ประชาชน	ที่อยู่ศูนย์
-------	-------------	------------------	--------------

๑. ค้อวัง	๑. นายสุทิน จันทขาว	ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ ศรีโสธรพัฒนา	บ้านจวนน้อย ๖๘ หมู่ที่ ๕ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง
๒. กุดชุม	๒. นายบุญส่ง มาตขาว	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน นายบุญส่ง มาตขาว	บ้านโนนยาง ๑๐๕ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลกำแมด อำเภอกุดชุม
๓. เมืองยโสธร	๓. นายนิคม คำผา	ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ จังหวัดยโสธร	บ้านโนนทรายงาม ๗ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองคู อำเภอเมือง

ที่มาสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	<p>๑. มีพื้นที่เกษตรอินทรีย์ได้รับรองมาตรฐานสากล</p> <p>๒. จังหวัดมียุทธศาสตร์การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ที่มีความต่อเนื่องมายาวนานและมีเป้าหมายชัดเจน</p> <p>๓. สภาพพื้นดินและภูมิอากาศของจังหวัดให้เหมาะสมกับการทำการเกษตรสามารถปลูกพืชได้ เช่น ข้าวหอมมะลิ ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย หอมแดง แตงโม ถั่วลิสง ฯลฯ</p>	<p>๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า</p>
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	<p>ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่ถือครองต่อครัวเรือนเพียงพอที่จะทำการเกษตร</p>	<p>กลุ่มหรือสถาบันเกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการบริหารจัดการธุรกิจเทคโนโลยี และเงินทุนหมุนเวียน</p>
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	<p>๑. มีการทำการเกษตรหลากหลายรูปแบบ</p> <p>๒. ใช้พลังงานทดแทน</p> <p>๓. มีศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถียโสธร</p> <p>๔. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกิจกรรมภาคการเกษตรที่หลากหลาย มีความเข้มแข็งและเอื้อเฟื้อต่อกัน</p>	<p>๑. การทำการเกษตรส่วนใหญ่ยังอาศัยน้ำฝนธรรมชาติ</p> <p>๒. ดินเพื่อทำการเกษตรบางพื้นที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติมีการปนเปื้อนสารเคมี</p> <p>๓. เกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องวางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต</p>
บุคลากร (Staff)	<p>๑. เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำเกษตรอินทรีย์ มีปราชญ์ชาวบ้านและนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการทำเกษตรอินทรีย์</p> <p>๒. มี Smart Farmer / คนกล้าคืนถิ่น</p> <p>๓. มีเครือข่ายคนกล้าคืนถิ่นจังหวัดยโสธร (เกษตรกรรุ่นใหม่)</p>	<p>แรงงานภาคการเกษตรเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ขณะที่คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจอาชีพเกษตร ติดความคิดว่าถ้าหลังไร่เกียรติ</p>
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	<p>มีเกษตรกรต้นแบบที่มีองค์ความรู้และทักษะในการทำเกษตรอินทรีย์ หน่วยงานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัด</p>	<p>เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเข้าไม่ถึงข้อมูลการตลาด ไม่มีความรู้ ความชำนาญด้านการตลาดและการบริหารจัดการตลาดเกษตรกรยังขาดแคลนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑. มีผู้นำเกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาในพื้นที่ ๒. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรด้านข้าว ได้แก่ โรงสีและจุดรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอื่น	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขาดความรู้และทักษะในการบริหารจัดการธุรกิจเทคโนโลยีและเงินทุน
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	๑. มีความสามัคคีทุกภาคส่วน “กรรมยโสธร” ๒. เกษตรอินทรีย์วิถียโสธร	๑. คนรุ่นใหม่ไม่สนใจอาชีพเกษตร ล้าหลัง ไม่มีเกียรติ ๒. ไม่ยอมเปลี่ยนแนวคิด ยึดถือความคิดแบบเดิมๆ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙) - รัฐบาลมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) - ยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ๒ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระแสทุนนิยมที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีแนวโน้มขายที่ทำกิน มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน โดยปลูกพืชไม่เหมาะสมกับพื้นที่ - การกีดกันทางการค้าด้านสินค้าเกษตร - ความไม่มั่นคงทางการเมือง
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำบันทึกข้อตกลง (MOU) โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์วิถีไฮดรร่วมกับจังหวัดไฮดร - กระแสการนิยมการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรอินทรีย์มีกระแสเพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาคการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าครองชีพเพิ่มขึ้นมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น - กระแสวัตถุดิบเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีหนี้สินนอกระบบ
<p><u>ด้านสังคม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การกระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอนุรักษ์ สิ่งธรรมชาติสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - แรงงานเกษตรกรเป็นผู้สูงอายุ - กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชากรจังหวัดเปลี่ยนไป
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีเพื่อช่วยการวางแผนผลิตทางการเกษตรมีความก้าวหน้าขึ้น เช่น Agri - map 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการขนส่งสินค้าเกษตร (ระบบ logistic) และจุดขนถ่ายสินค้าเกษตรยังไม่มีมากพอ
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคหรือกฎระเบียบการควบคุมด้านสิ่งแวดล้อมตลอดจนการควบคุมเรื่องการใช้สารเคมีมีความเข้มงวดมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ - กฎหมายการจ้างงาน
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศและสภาพธรรมชาติทั่วไปของจังหวัดมีความเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓๑ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

	S จุดแข็ง (ภายใน)	W จุดอ่อน (ภายใน)
ปัจจัยภายใน	๑. สภาพพื้นดินและภูมิอากาศเหมาะสมกับการทำเกษตรสามารถปลูกพืชได้ เช่น ข้าวหอมมะ ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย หอมแดง แดงโม ถั่วลิสง ฯลฯ	๑. การเกษตรส่วนใหญ่ยังอาศัยน้ำฝนจากธรรมชาติ ขาดการพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรระบบชลประทานอย่างทั่วถึงเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร
ปัจจัยภายนอก	๒. มีผลผลิตด้านการเกษตรที่หลากหลาย มีศักยภาพที่จะแปรรูปเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ แดงโมอินทรีย์ โคนุนคุณภาพดี ปลาตะเพียนอินทรีย์ ถั่วลิสง	๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเข้าถึงข้อมูลการตลาด ไม่มีความรู้ด้านการตลาดและการบริหารจัดการตลาดเกษตรกรยังขาดแคลนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง
ปัจจัยภายใน	๓. จังหวัดมียุทธศาสตร์การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ที่มีความต่อเนื่องมา ยาวนานและมีเป้าหมายชัดเจน	๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า
ปัจจัยภายนอก	๔. ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีพื้นที่ถือครองต่อครัวเรือนเพียงพอที่จะทำเกษตร	๔. ดินเพื่อการเกษตรในบางพื้นที่ยังขาดความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและมีสารพิษจากปุ๋ยเคมียาปราบศัตรูพืชตกค้าง
ปัจจัยภายใน	๕. มีเกษตรกรต้นแบบที่มีองค์ความรู้และทักษะในการทำเกษตรอินทรีย์ หน่วยงานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญรวมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตร	๕. แรงงานภาคการเกษตรเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ขณะที่คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่ค่อนสนใจอาชีพเกษตร คิดความคิดว่าแล้วหลังไร่ก็กรีต
ปัจจัยภายนอก	๖. มีเครือข่ายคนกล้าคิดค้นสิ่งหวัดไฮโซ (เกษตรกรรุ่นใหม่) และมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer	๖. กลุ่มหรือสถาบันเกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการบริหารจัดการธุรกิจ เทคโนโลยีและเงินทุนหมุนเวียน
ปัจจัยภายใน	๗. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกิจกรรมภาคการเกษตรที่หลากหลาย มีความเข้มแข็งและเอื้อเฟื้อต่อกัน	๗. ขาดการลงทุนขนาดใหญ่ในพื้นที่ ที่จะการแปรรูปสินค้าเกษตรในพื้นที่เพื่อส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
ปัจจัยภายนอก	๘. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรด้านข้าว ได้แก่ โรงสีและจุดรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอื่น	๘. เกษตรกรมีปัจจัยเสี่ยงต่อการก่อหนี้ในระบบ
O โอกาส (ภายนอก)	SO	WO
๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)	กลยุทธ์	กลยุทธ์
๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)	ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์สู่มาตรฐานสากล	พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้มีศักยภาพ
๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำบันทึกข้อตกลง MOU โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ร่วมกับจังหวัดไฮโซ	ส่งเสริมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่า	ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรแบบออนไลน์
๔. กระแสการนิยมการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยหรือสินค้าเกษตรอินทรีย์มีกระแสนี้เพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาคการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ	ส่งเสริมการทำเกษตรแบบแม่นยำเพื่อลดต้นทุนการผลิต	พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ Smart Group
๕. เทคโนโลยีเพื่อช่วยการวางแผนผลผลิตทางการเกษตรมีความก้าวหน้าขึ้น เช่น Agri - map		ส่งเสริมการเกษตรเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบเพื่อรับแรงงานผู้สูงอายุ
๖. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคหรือกฎระเบียบการควบคุมด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการควบคุมเรื่องการโฆษณาที่มีความเข้มงวดมากขึ้น		
๗. สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศและสภาพธรรมชาติทั่วไปของจังหวัดมีความเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลาย		
๘. การกระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		
T ภัยคุกคาม (ภายนอก)	ST	WT
๑. การกีดกันทางการค้าด้านสินค้าเกษตร	กลยุทธ์	กลยุทธ์
๒. กระแสทุนนิยมที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีแนวโน้มขายที่ทำกิน มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน โดยไม่เหมาะสมกับพื้นที่การเพาะปลูก	สร้างระบบเตือนภัยด้านการเกษตร	ส่งเสริมองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิต
๓. กระแสวัตถุนิยมเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีหนี้สินนอกระบบ	ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร	สร้างกระแสการรับรู้การทำเกษตรอินทรีย์ด้วยนวัตกรรม
๔. ค่าครองชีพเพิ่มขึ้นมีผลทำให้ผลผลิตต้นทุนการผลิตสูงขึ้น		
๕. กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชากรจังหวัดเปลี่ยนแปลงไป		
๖. ระบบการขนส่งสินค้าเกษตร (ระบบ logistic) และจุดขนถ่ายสินค้าเกษตรยังไม่มีความพอ		
๗. หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยยังไม่เพียงพอ		
๘. ปัญหาย้ายถิ่นฐาน เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง		

จากการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพด้านพื้นที่ ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคที่มีผลต่อการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร พบว่า สถานพื้นที่ภูมิอากาศมีความเหมาะสมกับการทำการเกษตรที่หลากหลาย ทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ศักยภาพด้านพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด รวมทั้งประชากรส่วนใหญ่อยู่ภาคการเกษตร มีผู้ทำการเกษตร มีปราชญ์เกษตรตามการเกษตรที่เข้มแข็ง ซึ่งสินค้าของเกษตรที่สำคัญได้แก่ ข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพดี ผลผลิตรองลงมา มันสำปะหลัง ยางพารา แตงโม ถั่วลิสง หอมแดง การผลิตด้านปศุสัตว์ได้แก่ โคเนื้อ โคขุนคุณภาพดี ปลากระจา ปลาทาบทิ้ม จากจุดแข็งของพื้นที่ทั้งด้านกายภาพพืชที่จังหวัดและเกษตรกรที่มีองค์ความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีคุณภาพสูง สามารถพัฒนาให้จังหวัดยโสธรเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ที่เป็นต้นแบบ Yasothon medeel farmer ตามนโยบาย Thailand ๔.๐ ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีมาตรฐาน การส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการตลาดเชื่อมโยงหลายเส้นทาง เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกร ส่งผลต่อการขยายตัวในเชิงบวก เศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัด

แนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร ในระยะ ๕ ปีข้างหน้า (๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ภายใต้การขับเคลื่อนสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัดยโสธร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน ซึ่งมียุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร ตลอดจนนโยบายการพัฒนาด้านการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ครอบคลุมในแนวทางการพัฒนาตั้งแต่ด้าน ต้นทาง กลางทาง ตลอดจนจนถึงปลายทาง

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตรจังหวัดสรูปทิศทางการพัฒนา ได้ดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group ที่มีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพเกษตร

๒. พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้ของจังหวัด เช่น ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี พืชเกษตรสำคัญ ชนิด ปศุสัตว์ ประมง ในระบบมาตรฐานความปลอดภัย และอินทรีย์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์พื้นที่เต็มประสิทธิภาพ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. พัฒนาความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ตลอดจนการผลิตเป็นสินค้าแปรรูปขั้นต้น เพื่อต่อความต้องการในภาคอื่น ๆ

๔. พัฒนาขยายโครงสร้างพื้นฐานการผลิตภาคเกษตร ปรับปรุงบำรุงดิน ระบบน้ำชลประทานแหล่งน้ำของชลประทาน การใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยโสธร

๑. วิสัยทัศน์จังหวัด : “เมืองแห่งเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรยั่งยืน”

๒. พันธกิจ

- ๑) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรไม่กระทบสิ่งแวดล้อม
- ๒) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตร
- ๓) สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓. เป้าประสงค์รวม

- ๑) ผลผลิตสินค้าเกษตรมีมูลค่าสูงขึ้น
- ๒) พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ๕๐% ของพื้นที่ทำการเกษตร

๔. เป้าประสงค์

- ๑) เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพของตนเอง (Smart Farmer)
- ๒) สถาบันการเกษตรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups)
- ๓) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products)
- ๔) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตร/มีศักยภาพ (Smart Area/ Agri lure)

๕. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

- ๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
Smart Farmer, Smart Group
- ๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้เต็มประสิทธิภาพ
- ๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์หลายชนิดขึ้น
- ๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มตลาดและช่องทางการจำหน่ายในและต่างประเทศ

๖. ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร/เป้าประสงค์/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย/ กลยุทธ์การพัฒนา

- ๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
Smart Farmer, Smart Group

กลยุทธ์

- (๑) สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์
- (๒) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group
- (๓) บริหารจัดการงานภาคการเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับเกษตรกรสูงอายุ
- (๔) เสริมสร้างความภูมิใจและมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- (๕) มีเกษตรกรอายุน้อยเพิ่มขึ้นในระบบเกษตรกรของจังหวัดยโสธร

ตัวชี้วัด

- ๑) รายได้ต่อหัวเกษตรกร (บาท/คน)
- ๒) ร้อยละของเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต่อเกษตรกรในวัยแรงงาน (อายุ ๑๘-๖๔ ปี) ทั้งหมด (ร้อยละ)

**๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้เต็มศักยภาพ
กลยุทธ์**

- (๑) สิ้นค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์หลากหลายชนิดขึ้น
- (๒) เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (๓) พื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (๔) ลดการใช้หรือการผลิตที่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งใช้พลังงานทดแทนในการผลิตสินค้าเกษตร
- (๕) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

ตัวชี้วัด

- ๑) เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ของครัวเรือนเกษตรกร
- ๒) พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นปีละ ๒๕,๐๐๐ ไร่
- ๓) จำนวนหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ ๑๐๐% ปีละ ๑ แห่ง

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

กลยุทธ์

- (๑) การทำเกษตรอินทรีย์มีต้นทุนการผลิตที่ลดลง
- (๒) จังหวัดยโสธรเป็นศูนย์กลางในการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของภาค
- (๓) มีสถาบันพัฒนาธุรกิจหรือนิคมอุตสาหกรรมการเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัด

- ๑) ต้นทุนการทำเกษตรอินทรีย์ลดลง ๕ % ของต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
- ๒) มีสถาบันตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

**๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์หลากหลายชนิดขึ้น**

กลยุทธ์

- (๑) จำนวนผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์หลากหลายขึ้น
- (๒) จำนวนโรงสีข้าวที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (๓) สินค้าเกษตรแปรรูปต้องได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัด

- ๑) จำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ๕ ชนิด
- ๒) จำนวนโรงสีได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ๕ แห่ง

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มตลาดและช่องทางการจำหน่ายในและต่างประเทศ

กลยุทธ์

- (๑) มูลค่าส่งออกผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น
- (๒) จำนวนตลาดเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดยโสธรเพิ่มขึ้น
- (๓) มีตลาดกลางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดยโสธร
- (๔) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตรอินทรีย์จังหวัดยโสธร
- (๕) เกษตรกรต้องพัฒนาสินค้า เพิ่มช่องทางการตลาดผ่านระบบดิจิทัล
- (๖) พัฒนาระบบการใช้เครื่องมือทันสมัยในการวางแผนการตลาด

ตัวชี้วัด

- ๑) มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ของมูลค่าสินค้าเกษตรทั้งหมด
 - ๒) ตลาดเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น ๕ แห่ง
 - ๓) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐ แห่ง
-

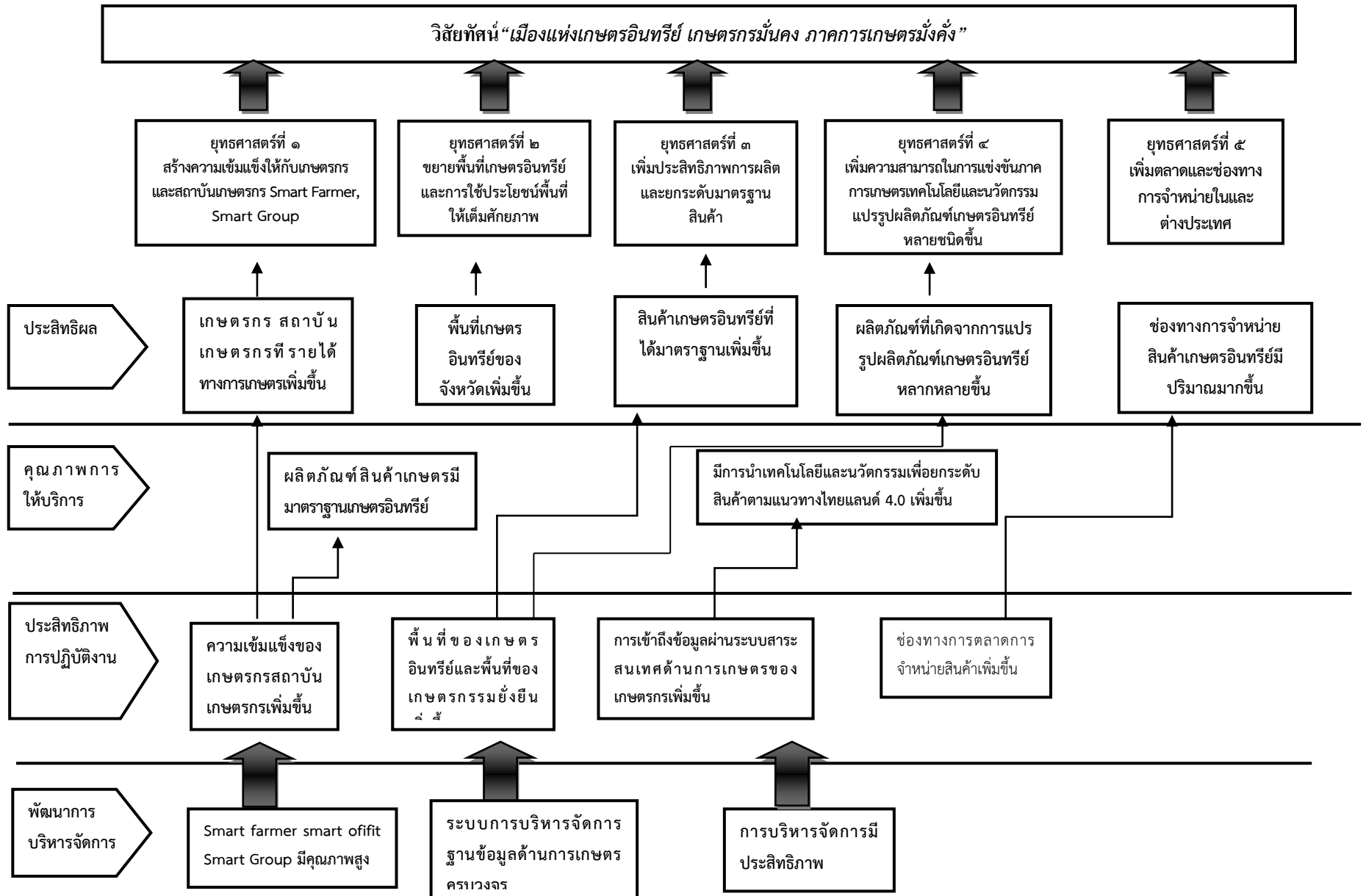
๗. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยโสธร (พ.ศ. ๒๕๖๑- พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๖๑	พ.ศ.๖๒	พ.ศ.๖๓	พ.ศ.๖๔	พ.ศ.๖๕	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร Smart Farmer	(๑) สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์	๑.๑ รายได้ต่อหัวเกษตรกร (บาท/คน)	๖๙,๔๕๑	๗๒,๑๑๑	๗๔,๗๗๑	๗๗,๔๓๑	๘๐,๐๙๑	๘๐,๐๙๑
	(๒) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group	๑.๒ เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต่อเกษตรกรในวัยแรงงาน (อายุ ๑๘-๖๔ ปี) เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	(๓) บริหารจัดการงานภาคการเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับเกษตรกรสูงอายุ	๑) ๑.๓ เกษตรกรมีกลุ่มที่เข้มแข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ ของกลุ่ม/วิสาหกิจทั้งหมด	๑	๑	๑	๑	๑	๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และ การใช้ประโยชน์พื้นที่ให้เต็ม ศักยภาพ	(๑) สินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์หลากหลายชนิดขึ้น	๒.๑ เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ของครัวเรือนเกษตรกร						
	(๒) เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	๒.๒ พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นปีละ ๒๕,๐๐๐ ไร่	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐
	(๓) พื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	๒.๓ จำนวนหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ ๑๐๐% เพิ่มขึ้นปีละ ๑ แห่ง	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	(๔) ส่งเสริมหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ ๑๐๐ %							
	(๕) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา							

๗. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยโสธร (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๖๑	พ.ศ.๖๒	พ.ศ.๖๓	พ.ศ.๖๔	พ.ศ.๖๕	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้า	(๑)การทำเกษตรอินทรีย์มีต้นทุนการผลิต ที่ลดลง	๑)ต้นทุนการทำเกษตรอินทรีย์ ลดลง ๕% ของต้นทุนการผลิต สินค้าเกษตร	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	(๒)จังหวัดยโสธรเป็นศูนย์กลางในการ ตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของ ภาค	๒)มีสถาบันตรวจรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	-	-	-	-	๑	๑ แห่ง
	(๓)โรงเรียนเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร เพิ่มขึ้น	๓)จำนวนโรงเรียนเกษตร อินทรีย์	-	-	๑	๑	๑	๓
	(๔)จำนวนสถาบันพัฒนาธุรกิจหรือนิคม อุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์	๔)มีระบบจัดเก็บข้อมูลด้าน การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ	-	-	-	-	๑	๑ ระบบ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เพิ่มความสามารถในการ แข่งขันภาคการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร อินทรีย์หลายชนิดขึ้น	(๑)ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์หลากหลายขึ้น	๑)จำนวนผลิตภัณฑ์เกษตร อินทรีย์เพิ่มขึ้น ๕ ชนิด	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	(๒)โรงสีข้าวที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้น	๒)จำนวนโรงสีได้รับมาตรฐาน เพิ่มขึ้น ๕ แห่ง	๑	๑	๑	๑	๑	๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มตลาดและช่องทางการ จำหน่ายในและต่างประเทศ	(๑)มูลค่าผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตร อินทรีย์ในต่างประเทศเพิ่มขึ้น	๑) มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ของมูลค่า สินค้าเกษตรทั้งหมด	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	(๒)ตลาดเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดยโสธร เพิ่มขึ้น	๒) ตลาดเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้น ๕ แห่ง	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	(๓)มีตลาดกลางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดยโสธร	๓) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อินทรีย์เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๕ แห่ง	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐
	(๔)แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์ จังหวัดยโสธร							
	(๕)การพัฒนาช่องทางการตลาดผ่านระบบ ดิจิทัล							

๘.แผนที่ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) Strategy Map

ยุทธศาสตร์พัฒนาเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดยโสธร

วิสัยทัศน์ “เมืองแห่งเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรยั่งยืน”

พันธกิจ

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรไม่กระทบสิ่งแวดล้อม
- 2) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตร
- 3) สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิต

เป้าประสงค์

- ๑) เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพของตนเอง
- ๒) สถาบันการเกษตรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
- ๓) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด
- ๔) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตร/มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์

กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑
สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
Smart Farmer, Smart Group

- (๑) สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์
- (๒) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer
- (๓) บริหารจัดการงานภาคการเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับเกษตรกรสูงอายุ
- (๔) เสริมสร้างความภูมิใจและมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรม
- (๕) มีเกษตรกรรายย่อยเพิ่มขึ้นในระบบเกษตรกรของจังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒
ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์พื้นที่
ให้เต็มศักยภาพ

- (๑) สินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์หลากหลายชนิดขึ้น
- (๒) เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (๓) พื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (๔) ลดการใช้หรือการผลิตที่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งใช้พลังงานทดแทนในการผลิตสินค้าเกษตร
- (๕) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐาน
สินค้า

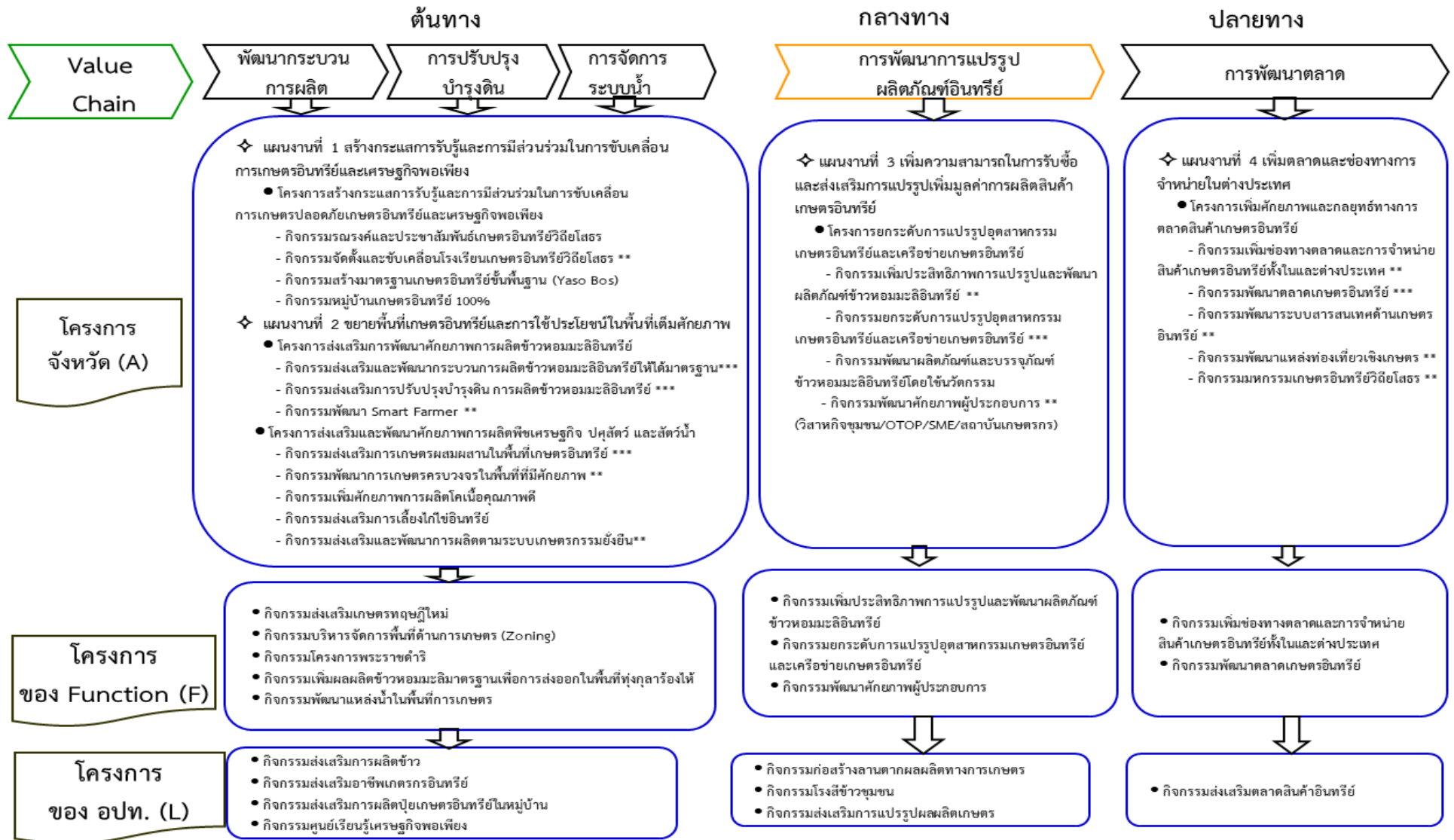
- (๑) การทำเกษตรอินทรีย์มีต้นทุนการผลิตที่ลดลง
- (๒) จังหวัดยโสธรเป็นศูนย์กลางในการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของภาค
- (๓) โรงเรียนเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร
- (๔) มีสถาบันพัฒนาธุรกิจหรือนิคมอุตสาหกรรมการเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔
เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร
อินทรีย์หลายชนิดขึ้น

- (๑) จำนวนผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์หลากหลายขึ้น
- (๒) จำนวนโรงสีข้าวที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (๓) สินค้าเกษตรแปรรูปต้องได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕
เพิ่มตลาดและช่องทางการจำหน่ายในและต่างประเทศ

- (๑) มูลค่าส่งออกผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น
- (๒) จำนวนตลาดเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดยโสธรเพิ่มขึ้น
- (๓) มีตลาดกลางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดยโสธร
- (๔) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตรอินทรีย์จังหวัดยโสธร
- (๕) เกษตรกรต้องพัฒนาสินค้า เพิ่มช่องทางการตลาดผ่านระบบดิจิทัล
- (๖) พัฒนาระบบการใช้เครื่องมือทันสมัยในการวางแผนการตลาด

หมายเหตุ ** โครงการ (A) (F)
 *** โครงการ (A) (F) (L)

๙. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยโสธร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน		หมายเหตุ
Positioning ๑. เกษตรอินทรีย์					
๑. โครงการสร้างกระแสการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์และเศรษฐกิจพอเพียง		✓			งบจังหวัด งบ Function
๒. โครงการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์			✓		งบ Function
๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ					
๔. โครงการยกระดับการแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์และเครือข่ายเกษตรอินทรีย์			✓		
๕. โครงการเพิ่มศักยภาพและกลยุทธ์ทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์			✓		

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยโสธร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/ โครงการ (๗)	แหล่ง งบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ (๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน									
แผนงานที่ ๑. สร้างกระแสการรับรู้ และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน การเกษตรอินทรีย์และเศรษฐกิจ พอเพียง									
โครงการที่ ๑ สร้างกระแส การรับรู้และการมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนการเกษตรปลอดภัยเกษตร อินทรีย์และเศรษฐกิจพอเพียง									
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑ รมรงค์และ ประชาสัมพันธ์เกษตรอินทรีย์วิถียโสธร	๑	๒	- ประชาสัมพันธ์จังหวัด - กษ.ยส. - วิ ท ย า ลั ย เกษ ษ ทร และ เทคโนโลยี	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๒๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๒ จัดตั้งและ ขับเคลื่อนโรงเรียนเกษตรอินทรีย์วิถี ยโสธร	๑	๒	- กษ.ยส - สพป.ยส. เขต๑ - สพป.ยส. เขต๑ - กศน. - วิ ท ย า ลั ย เกษ ษ ทร และ เทคโนโลยี	๔,๖๗๐,๐๐๐	๔,๖๗๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๘,๓๔๐,๐๐๐
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐
	๒	๒	-พัฒนาที่ดิน	๑๓๕,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐	๓๔๒,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐	๘๘๒,๐๐๐
	๓	๒	- อปท.	๑๓,๐๙๐,๐๐๐	๑๓,๐๙๐,๐๐๐	-	-	-	๒๖,๑๘๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๓ ส่งเสริม และพัฒนา	๑	๒	- กษ.ยส.	-	-	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/ โครงการ (๗)	แหล่ง งบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ (๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน									
ศักยภาพการผลิต ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ยโสธรชั้นพื้นฐาน (Yasothon Basic Organic Standard (Yaso BOS)									
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๔ หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ ๑๐๐%	๑	๒	- กษ.ยส. - อำเภอ	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๕ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว	-	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๖ ก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้เกษตรนวัตกรรมใหม่เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว	-	-	๙,๕๐๐,๐๐๐	๙,๕๐๐,๐๐๐	๙,๕๐๐,๐๐๐	๒๘,๕๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๗ ฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว	-	-	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๘ ส่งเสริมเกษตรตัวอย่างตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว	-	-	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๙ หมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว	-	-	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑๐ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง "ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน" บ้านกลาง หมู่ ๗	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว	-	-	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑๑ สร้างศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงตำบลเชียงเพ็ง	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว	-	-	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑๒ แหล่งเรียนรู้	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย	-	-	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/ โครงการ (๗)	แหล่ง งบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ (๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน									
ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย									
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑๓ ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑๔ ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ภายในเขตตำบลม่วง หมู่ที่ ๑ - ๑๒	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย	-	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑๕ การปลูกพืชผักสวนครัวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย	-	-	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑๖ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์บริเวณหนองเกษตร ตำบลหัวเมือง	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
รวม				๑๙,๘๙๕,๐๐๐	๑๙,๘๙๕,๐๐๐	๒๘,๐๔๒,๐๐๐	๒๙,๖๓๕,๐๐๐	๒๙,๖๓๕,๐๐๐	๑๒๗,๑๐๒,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/โครงการ (๗)	แหล่งงบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
แผนงานที่ ๒ ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เต็มศักยภาพ									
โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์									
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๑ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน	๑	๒	- เกษตรจังหวัด	๓,๑๓๖,๐๐๐	๓,๑๓๖,๐๐๐	๓,๕๓๕,๐๐๐	๓,๕๓๕,๐๐๐	๓,๕๓๕,๐๐๐	๑๖,๘๗๗,๐๐๐
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
	๒	๒	- สปก.	๖๐๐,๐๐๐	๘๖๗,๘๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๓,๒๖๗,๘๐๐
	๒	๒	-พัฒนาที่ดิน	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๖,๓๕๖,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๑๗,๑๕๖,๐๐๐
	๓	๒	-อปท.	๒๗,๙๖๐,๐๐๐	๒๗,๙๖๐,๐๐๐	-	-	-	๕๕,๙๒๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๒ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ (เป้าหมาย ๒๕,๐๐๐ ไร่/ปี)	๑	๒	- พัฒนาที่ดิน	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๕๘๓,๐๒๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๖,๕๘๓,๐๒๐
	๒	๒	- พัฒนาที่ดิน	๑๗,๑๐๗,๐๐๐	๑๗,๑๐๗,๐๐๐	๘,๘๖๒,๕๐๐	๑๗,๑๐๗,๐๐๐	๑๗,๑๐๗,๐๐๐	๗๗,๒๙๐,๕๐๐
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลักที่ ๑.๓ พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่การเกษตร	๑	๒	- พัฒนาที่ดิน	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๒๒,๐๐๐,๐๐๐
	๒	๒	- พัฒนาที่ดิน	๔๐,๓๖๐,๐๐๐	๔๐,๓๖๐,๐๐๐	๓๕,๙๐๐,๐๐๐	๔๐,๓๖๐,๐๐๐	๔๐,๓๖๐,๐๐๐	๑๙๗,๓๘๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๔ พัฒนา Smart Farmer	๑	๒	- เกษตรจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒,๔๕๔,๖๕๐	๒,๔๕๔,๖๕๐	๒,๔๕๔,๖๕๐	๗,๗๖๓,๙๕๐
	๒	๒	- กษ.ยส	๒,๑๗๕,๐๐๐	๒,๑๗๕,๐๐๐	-	-	-	๔,๓๕๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/โครงการ (๗)	แหล่งงบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐
	๒	๒	-ประมงจังหวัด	๒๓๖,๐๐๐	๒๓๖,๐๐๐	๒๓๖,๐๐๐	๒๓๖,๐๐๐	๒๓๖,๐๐๐	๑,๑๘๐,๐๐๐
	๒	๒	-พัฒนาที่ดิน	๔๑๔,๐๐๐	๔๑๔,๐๐๐	๔๘๐,๗๕๐	๔๑๔,๐๐๐	๔๑๔,๐๐๐	๒,๑๓๖,๗๕๐
	๒	๒	- สปก	๒๒๔,๗๖๐	๑๘๓,๔๘๐	๑๘๓,๔๘๐	๑๘๓,๔๘๐	๑๘๓,๔๘๐	๙๕๘,๖๘๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๕ เพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิมาตรฐานเพื่อการส่งออกในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้	๒	๒	- พัฒนาที่ดิน	-	-	๗,๙๒๕,๐๐๐	๗,๙๒๕,๐๐๐	๗,๙๒๕,๐๐๐	๒๓,๗๗๕,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๖ ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษและข้าวอินทรีย์	๓	๒	- อปท. อ.กุดชุม		๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๗ ส่งเสริมการผลิตข้าวเหนียวพันธุ์ดี	๓	๒	- อปท. อ.กุดชุม		๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๘ สนับสนุนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์	๓	๒	- อปท. อ.กุดชุม		๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๙ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยเกษตรกรอินทรีย์ในหมู่บ้าน	๓	๒	- อปท. อ.คำเขื่อนแก้ว		๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๐ ส่งเสริมปลูกข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษ	๓	๒	- อปท. อ.คำเขื่อนแก้ว		๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๑ ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว			๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๒ ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิปลอดภัยและได้มาตรฐาน	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว			๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๒,๒๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๓ ส่งเสริมอาชีพในกลุ่มยุวเกษตรกร	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว			๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๔ ส่งเสริมอาชีพ	๓	๒	- อปท. อ.ป่าดัว			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/โครงการ (๗)	แหล่งงบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
เกษตรกรอินทรีย์									
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๕ ขยายพื้นที่เกษตรกรอินทรีย์	๓	๒	- อปท. อ.ป่าติ้ว			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๖ ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรปลอดภัยและเกษตรกรอินทรีย์	๓	๒	- อปท. อ.ป่าติ้ว			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๗ ส่งเสริมกลุ่มอาชีพ/ วิสาหกิจชุมชน	๓	๒	- อปท. อ.ป่าติ้ว			๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๘ พัฒนาอาชีพให้กับคนในชุมชน	๓	๒	- อปท. อ.ป่าติ้ว			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๑๙ ส่งเสริมการเกษตรแบบปลอดภัย	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย			๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๒๐ โลกปลอดอั้งข้าว	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย			๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๒๑ ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๒๒ ส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพให้กับเกษตรกรในพื้นที่	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๒๓ ผลิตข้าวปลอดภัย/ผลิตข้าวอินทรีย์	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๒๔ นวัตกรรมใหม่ ลดการใช้สารเคมี	๓	๒	- อปท. อ.มหาชนะชัย			๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
รวม				๑๑๑,๔๑๒,๗๖๐	๑๑๑,๙๓๙,๒๘๐	๗๔,๘๓๖,๔๐๐	๘๔,๗๓๕,๑๓๐	๘๔,๗๓๕,๑๓๐	๔๖๗,๖๕๘,๗๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/ โครงการ (๗)	แหล่ง งบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
- กิจกรรมหลัก ๒.๙ ส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัย	๓	๒	อปท.อ.กุดชุม		๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๐ อบรมเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง	๓	๒	- อปท.อ.คำเขื่อนแก้ว		๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๑ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ แบบทฤษฎีใหม่	๓	๒	- อปท.อ.คำเขื่อนแก้ว		๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๒ ส่งเสริมปลูกแตงโมอินทรีย์ หมู่ที่ ๑,๖	๓	๒	- อปท.อ.คำเขื่อนแก้ว		๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๓ เพิ่มศักยภาพกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ	๓	๒	- อปท.อ.คำเขื่อนแก้ว		๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๔ ส่งเสริมและผลิตพืชสมุนไพร	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๕ ผลิตข้าวอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ข้าวปลอดภัย ต่อยอดจากโครงการข้าว GAP หมู่ ๖	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๖ วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๗ ส่งเสริมการปลูกพืชผักอินทรีย์	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๘ ส่งเสริมการจัดไร่นาสวนผสม	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๑๙ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและปลูกพืชปลอดสารพิษบ้านกลางหมู่๗	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๐ พัฒนาการเรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๑ ทฤษฎีใหม่ตาม	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดัว			๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/ โครงการ (๗)	แหล่ง งบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
แนวเศรษฐกิจพอเพียง									
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๒ สนับสนุนการ เลี้ยงปลาในกระชังในลำเซ หมู่ ๖	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดิว			๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๓ ปลูกหญ้าแฝก ตามแนวพระราชดำริ	๓	๒	- อปท.อ.ป่าดิว			๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๔ โครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	๓	๒	- อปท.อ.มหาชนะชัย			๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๕ เกษตรอินทรีย์ ภายในเขตตำบลม่วง หมู่ที่ ๑ - ๑๒	๓	๒	- อปท.อ.มหาชนะชัย			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๖ สนับสนุนกลุ่ม ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ภายในเขตตำบลม่วง หมู่ที่ ๑-๑๒	๓	๒	- อปท.อ.มหาชนะชัย			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๗ ส่งเสริมการ ปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ในตำบลสงยาง	๓	๒	- อปท.อ.มหาชนะชัย			๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๒.๒๘ ส่งเสริมพัฒนา อาชีพตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง (การเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์)	๓	๒	- อปท.อ.มหาชนะชัย			๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
รวม				๕๐,๕๓๒,๗๙๐	๕๒,๑๐๕,๗๙๐	๘๔,๓๗๔,๐๙๐	๘๓,๐๕๒,๓๙๐	๘๓,๐๕๒,๓๙๐	๓๕๓,๑๑๗,๔๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/ โครงการ (๗)	แหล่ง งบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
แผนงานที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการรับซื้อและส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์									
โครงการที่ ๑ ยกระดับการแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์และเครือข่ายเกษตรอินทรีย์									
กิจกรรมหลัก ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิอินทรีย์	๑	๒	- สหกรณ์จังหวัด	๗,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๕,๙๐๐,๐๐๐
	๒	๒	- สหกรณ์จังหวัด	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๗๖,๐๐๐,๐๐๐
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด			๑,๖๕๐,๐๐๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๔,๙๕๐,๐๐๐
	๒	๒	- ประมงจังหวัด			๘๗๒,๘๖๐	๘๗๒,๘๖๐	๘๗๒,๘๖๐	๒,๖๑๘,๕๘๐
กิจกรรมหลัก ๑.๒ ยกระดับการแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์และเครือข่ายเกษตรอินทรีย์	๑	๒	- อุตสาหกรรมจังหวัด	๗๙๐,๐๐๐	๗๙๐,๐๐๐	๑,๒๖๐,๐๐๐	๑,๒๖๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๕,๖๐๐,๐๐๐
	๒	๒	- อุตสาหกรรมจังหวัด	๔๔๐,๐๐๐	๔๔๐,๐๐๐	-	-	-	๘๘๐,๐๐๐
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด	๑,๕๕๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐	๗,๗๕๐,๐๐๐
	๒	๒	- ประมงจังหวัด	๘๗๒,๘๖๐	๘๗๒,๘๖๐	๘๗๒,๘๖๐	๘๗๒,๘๖๐	๘๗๒,๘๖๐	๔,๓๖๔,๓๐๐
	๓	๒	- อปท.	๔,๙๗๙,๓๐๐	๔,๙๗๙,๓๐๐	-	-	-	๙,๙๕๘,๖๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/ โครงการ (๗)	แหล่ง งบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
กิจกรรมหลัก ๑.๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ โดยใช้นวัตกรรม	๑	๒	- อุตสาหกรรมจังหวัด	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๕,๙๐๐,๐๐๐
	๓	๒	- อปท.	๑๒,๙๑๒,๕๐๐	๑๒,๙๑๒,๕๐๐				๒๕,๘๒๕,๐๐๐
กิจกรรมหลัก ๑.๔ พัฒนาศักยภาพ ผู้ประกอบการ (วิสาหกิจชุมชน/ OTOP/SME/สถาบันเกษตรกร)	๑	๒	- อุตสาหกรรมจังหวัด	๑,๖๗๐,๐๐๐	๑,๖๗๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๔,๘๔๐,๐๐๐
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
กิจกรรมหลัก ๑.๕ ก่อสร้าง ลานตากผลผลิตทางการเกษตร หมู่ที่ ๒ ต.ดงเจริญ	๓	๒	อปท.อ.คำเขื่อนแก้ว		๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐
กิจกรรมหลัก ๑.๖ โรงสีข้าว ชุมชนพร้อมทั้งดูแลผลิตภัณฑ์สินค้า ข้าวกล้อง ข้าวเกษตรอินทรีย์	๓	๒	อปท.อ.คำเขื่อนแก้ว		๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
กิจกรรมหลัก ๑.๗ ส่งเสริมอาชีพด้าน การแปรรูปอาหาร	๓	๒	อปท.อ.คำเขื่อนแก้ว			๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
กิจกรรมหลัก ๑.๘ ส่งเสริมอาชีพด้าน การเกษตร	๓	๒	อปท.อ.ป่าดัว			๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
กิจกรรมหลัก ๑.๙ ศึกษาดูงานของ กลุ่มอาชีพชุมชน	๓	๒	อปท.อ.ป่าดัว			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
กิจกรรมหลัก ๑.๑๐ ส่งเสริมการแปร รูปผลผลิตเกษตร	๓	๒	อปท.อ.มหาชนะชัย			๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
รวม				๔๒,๗๑๔,๖๖๐	๔๓,๘๑๔,๖๖๐	๓๒,๕๗๕,๗๒๐	๓๒,๕๗๕,๗๒๐	๓๒,๘๑๕,๗๒๐	๑๘๔,๔๙๖,๔๘๐

บัญชีรายการชุดโครงการ (Project Idea)				งบประมาณดำเนินการ (๑๑)					
ประเด็นการพัฒนา แผนงาน/โครงการ (๗)	แหล่งงบประมาณ(๘)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๙)	หน่วยดำเนินการ(๑๐)	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
- กิจกรรมหลัก ๑.๔ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑	๒	- เกษตรจังหวัด - กษ.ยส. - ท่องเที่ยวฯ - ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๔,๕๐๐,๐๐๐
	๒	๒	- เกษตรจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐
	๒	๒	- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตร	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมหลัก ๑.๕ มหกรรมเกษตรอินทรีย์วิถีไฮดร	๑	๒	- พาณิชย์จังหวัด - กษ.ยส.	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๓๕๐,๐๐๐	๓,๐๕๐,๐๐๐	๓,๐๕๐,๐๐๐	๑๒,๔๕๐,๐๐๐
	๒	๒	- พาณิชย์จังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐				๒,๐๐๐,๐๐๐
รวม				๒๕,๒๗๐,๐๐๐	๒๔,๒๗๐,๐๐๐	๕,๖๒๐,๐๐๐	๗,๕๕๐,๐๐๐	๘,๐๕๐,๐๐๐	๗๐,๗๖๐,๐๐๐

ส่วนที่ ๒

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อแผนงาน	สร้างกระแสการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์และเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน
๓. แนวคิด/หลักการและเหตุผล	<p>จากการทำเกษตรอินทรีย์มาอย่างยาวนานต่อเนื่องของพี่น้องเกษตรกรในจังหวัดยโสธร ได้สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดยโสธร จนเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางถึงแนวทางในการทำเกษตรอินทรีย์จังหวัดยโสธร ทำให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เลือกให้จังหวัดยโสธรเป็นจังหวัดต้นแบบในการขับเคลื่อนขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์ทั้งในด้านจำนวนเกษตรกรจำนวนพื้นที่ จำนวนประเภทผลผลิต และองค์ความรู้</p> <p>การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ เป็นเป้าหมายที่อยู่ในวิสัยทัศน์ของจังหวัดยโสธรมาโดยตลอด มาจนถึงปัจจุบัน จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ยโสธรเมืองแห่งวิถีอีสาน เกษตรอินทรีย์ก้าวไกลสู่สากล ”</p> <p>การสร้างกระแสการรับรู้ เชิญชวนเกษตรกรให้หันมาเห็นถึงคุณประโยชน์ที่ดีต่อสุขภาพ ระบบนิเวศน์ และการเพิ่มมูลค่าของการทำเกษตรอินทรีย์ จึงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนการทำเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดยโสธรให้ก้าวหน้าต่อไป</p>
๔. วัตถุประสงค์ของแผนงาน	<p>๑. เพื่อให้ประชาชนรับรู้ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์อย่างกว้างขวาง</p> <p>๒. มีรูปแบบสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดยโสธร</p>
๕. เป้าหมายของแผนงาน (Outcome)	กลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์/ชุมชนเป้าหมายใหม่ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร ส่งผลให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่นมีรายได้เพิ่มขึ้น สุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความสุขในชีวิตเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนงานสามารถวัดความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนงานได้</p>	<p>ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรผู้สมัครใจทำเกษตรอินทรีย์ และผู้ทำเกษตรอินทรีย์รายใหม่ ผู้ประกอบการและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีองค์ความรู้ความเข้าใจ แนวทางการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถีไฮโซ</p>
<p>๗. ขอบเขตการดำเนินงาน ที่แสดงความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ ในลักษณะ Value chain</p>	<p>Value chain ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน มีความเชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ดังนี้</p> <p>๑. ต้นทาง ประกอบด้วย การพัฒนากระบวนการผลิต การปรับปรุงบำรุงดิน และการจัดการระบบน้ำ</p> <p>๒. กลางทาง ประกอบด้วย การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์</p> <p>๓. ปลายทาง ประกอบด้วย การพัฒนาตลาด</p> <p>โดยแผนงานสร้างกระแสการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์และเศรษฐกิจพอเพียง มีความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ อยู่ใน Value chain</p> <p>ต้นทาง จำนวน ๑ โครงการ คือ</p> <p>๑. โครงการสร้างกระแสการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน</p>
<p>๘. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>ทุกอำเภอ</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>๑๒๗,๑๐๒,๐๐๐ บาท</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อแผนงาน	ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เดิม ศักยภาพ
๒. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน
๓. แนวคิด/หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดยโสธรได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา จังหวัด คือ “ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถี อีสาน” โดยมุ่งเน้นพัฒนาและส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ แบบครบวงจร ตามโมเดลเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร ตั้งแต่ต้นทาง (การผลิต) กลางทาง (การแปรรูป) และปลายทาง (การตลาด) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ซึ่งมี การบูรณาการร่วมกับภาคเอกชนทุกภาคส่วน โดยเน้นให้ ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน</p> <p>การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดยโสธร เน้นการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือโครงการเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้ตกลงความร่วมมือ ในการพัฒนาเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร ที่ครอบคลุมทั้ง ด้านข้าว พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ ให้ได้จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และจะเพิ่มพื้นที่ เกษตรอินทรีย์ให้ได้ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๖๕ และจังหวัดยโสธรเป็นจังหวัดต้นแบบในการ พัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้ก้าวไกลสู่สากล ดังนั้นเพื่อเป็น การเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้คุณภาพตาม มาตรฐาน เกษตรกรจำเป็นต้องมีความรู้และเทคโนโลยีใน กระบวนการผลิตข้าวหอมมะลินทรีย์ที่ถูกต้องตามหลัก วิชาการและเหมาะสม และควรมีการขยายพื้นที่ปลูก เพื่อให้ผลผลิตเพียงพอกับความต้องการของตลาด สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกรได้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของแผนงาน	๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ในกระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน ๒. เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของจังหวัดยโสธรให้มากขึ้น ๓. เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
๕. เป้าหมายของแผนงาน (Outcome)	เกษตรกรในจังหวัดยโสธร มีความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ และสามารถขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ได้ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ไร่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนงาน สามารถวัดความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนงานได้	มีพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ไร่ต่อปี
๗. ขอบเขตการดำเนินงาน ที่แสดงความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ ในลักษณะ Value chain	<p>Value chain ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน มีความเชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ดังนี้</p> <p>๑. ต้นทาง ประกอบด้วย การพัฒนากระบวนการผลิต การปรับปรุงบำรุงดิน และการจัดการระบบน้ำ</p> <p>๒. กลางทาง ประกอบด้วย การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์</p> <p>๓. ปลายทาง ประกอบด้วย การพัฒนาตลาด</p> <p>โดยแผนงานขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เต็มศักยภาพ มีความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ อยู่ใน Value chain ต้นทาง จำนวน ๒ โครงการ คือ</p> <p>๑. โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพข้าวหอมมะลิอินทรีย์</p> <p>๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผลิตพืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ</p>
๘. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่จังหวัดยโสธร
๙. งบประมาณ	๘๒๐,๓๗๖,๑๕๐ บาท

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อแผนงาน	เพิ่มความสามารถในการรับซื้อและส่งเสริมการแปรรูป เพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
๒. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน
๓. แนวคิด/หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดยโสธร มีประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ การทำนา และเกษตรอื่น ๆ โดยเฉพาะการปลูกข้าวหอมมะลิ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่เกษตรกรเพาะปลูกมากที่สุดในจังหวัดยโสธร และข้าวหอมมะลียังเป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสามารถสร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดยโสธร โดยเฉพาะ “ข้าวหอมมะลิปลอดภัย และข้าวหอมมะลิอินทรีย์” ประกอบกับ จังหวัดยโสธร ได้กำหนดวิสัยทัศน์จังหวัดยโสธร เป็น ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน ซึ่งมีการพัฒนาและขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยจังหวัดยโสธร เล็งเห็นถึงความจำเป็นของความร่วมมือในทุกภาคส่วนในการดำเนินการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ทั้งด้านพืช ผัก ปศุสัตว์ และประมง โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิตเพื่อให้เป็นจังหวัดต้นแบบการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ที่ก้าวไกลสู่สากล ทำให้มีการทำเกษตรอินทรีย์ที่หลากหลายเพิ่มขึ้น นอกจากข้าวอินทรีย์แล้ว ยังมี พืช ผักอื่น ๆ ปศุสัตว์ และประมงที่มุ่งพัฒนาให้เป็นอาหารปลอดภัย และเป็นเกษตรอินทรีย์ อีกหลากหลายผลิตภัณฑ์ ดังนั้นหากมีการพัฒนายกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์และเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ และนวัตกรรมที่จำเป็นมาถ่ายทอดให้กับผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร ที่สนใจในการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ ก็จะสามารถรับซื้อและส่งเสริมการแปรรูป เพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อีกทางหนึ่งได้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของแผนงาน	เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร
๕. เป้าหมายของแผนงาน (Outcome)	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร สามารถนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จำเป็นมาพัฒนายกระดับสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนงาน สามารถวัดความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนงานได้	สินค้าเกษตรอินทรีย์แปรรูปที่ได้รับการพัฒนายกระดับมีมูลค่าเพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๕
๗. ขอบเขตการดำเนินงาน ที่แสดงความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ ในลักษณะ Value chain	<p>Value chain ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน มีความเชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ดังนี้</p> <p>๑. ต้นทาง ประกอบด้วย การพัฒนากระบวนการผลิต การปรับปรุงบำรุงดิน และการจัดการระบบน้ำ</p> <p>๒. กลางทาง ประกอบด้วย การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์</p> <p>๓. ปลายทาง ประกอบด้วย การพัฒนาตลาด</p> <p>โดยแผนงานเพิ่มความสามารถในการรับซื้อและส่งเสริมการแปรรูป เพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ อยู่ใน Value chain กลางทาง จำนวน ๑ โครงการ คือ</p> <p>๑. โครงการยกระดับการแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์และเครือข่ายเกษตรอินทรีย์</p>
๘. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่จังหวัดยโสธร
๙. งบประมาณ	๑๘๔,๔๙๖,๔๘๐ บาท

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อแผนงาน	เพิ่มตลาดและช่องทางการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ
๒. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน
๓. แนวคิด/หลักการและเหตุผล	จังหวัดยโสธร กำหนดวิสัยทัศน์ “ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน” โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ครบวงจร และได้มาตรฐาน เพื่อให้มีผลผลิตเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นและหลากหลายชนิดมากขึ้น มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานหลายหน่วยงาน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานของสินค้าให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ตลอดจนการนำกลุ่มเข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อให้กลุ่มมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น มีการพัฒนาด้านการตลาด สามารถเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งเพื่อสร้างภาพลักษณ์ และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดยโสธรให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
๔. วัตถุประสงค์ของแผนงาน	๑. เพื่อส่งเสริม เพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาด และขยายโอกาสการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ แสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจและการค้าทั้งในและต่างประเทศ ๒. เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจ และสร้างภาพลักษณ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ผู้ซื้อ ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศได้รู้จักและมั่นใจในคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดยโสธร
๕. เป้าหมายของแผนงาน (Outcome)	๑. เกษตรกร ผู้ประกอบการสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีพันธมิตรทางธุรกิจเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกร ผู้ประกอบการสินค้าเกษตรอินทรีย์มีช่องทางการจำหน่ายเพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนงาน สามารถวัดความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนงานได้	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ ๒.๕ (จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี)

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. ขอบเขตการดำเนินงาน ที่แสดงความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ ในลักษณะ Value chain	<p>Value chain ประเด็นการพัฒนาก่อนที่ ๑ : ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน มีความเชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ดังนี้</p> <p>๑. ต้นทาง ประกอบด้วย การพัฒนากระบวนการผลิต การปรับปรุงบำรุงดิน และการจัดการระบบน้ำ</p> <p>๒. กลางทาง ประกอบด้วย การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์</p> <p>๓. ปลายทาง ประกอบด้วย การพัฒนาตลาด โดยแผนงานเพิ่มตลาดและช่องทางการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ มีความเชื่อมโยงของโครงการต่างๆ อยู่ใน Value chain ปลายทาง จำนวน ๑ โครงการ คือ</p> <p>๑. โครงการเพิ่มศักยภาพและกลยุทธ์ทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์</p>
๘. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่จังหวัดยโสธร
๙. งบประมาณ	๗๐,๗๖๐,๐๐๐ บาท